

Fogyasztóvédő Alapítvány Heti sajtószemle 2020. 40. hét

Kuponozás: százezres bírságot is kiszabhatnak

CSONGRÁD-CSANÁD MEGYE. Nem találtak kirívó problémát a kuponos akcióknál az idei ellenőrzéseken, ősszel is kiemelten odafigyel az akciókra a fogyasztóvédelmi hatóság. Jó tudni, hogy az így kínált termékekre, szolgáltatásra is az általános szavatossági, jótállási előírások vonatkoznak. Az internetes vásárlásra vonatkozó elállási joggal a vevő kuponos vásárláskor is élhet, hiszen az indokolás nélküli elállási jog az akciós termékekre is vonatkozik. Szabálytalanságnál elsőre csak figyelmeztetnek, másodjára viszont akár százezres nagyságrendű bírságot is kiszabhatnak. Ha a fogyasztó nem elégedett az akciós áruval vagy szolgáltatással, először az üzlettel kell felvenni a kapcsolatot - ha nem sikerül megegyezni, a fogyasztóvédelmi hatósághoz, illetve a békéltető testületekhez lehet fordulni. Gyakran felmerülő probléma az is, hogy az "egyet fizet, kettőt kap" akciókról kiderül, hogy ha két ugyanolyan terméket külön-külön vett volna meg a fogyasztó, kevesebbet fizetett volna.

Százezres bírságot is kiszabhatnak

KUPONÓZÁS: ÖSSZEL FOKOZOTTAN ODAFIGYEL AZ AKCIÓKRA A FOGYASZTÓVÉDELMI HATÓSÁG

Nem talált kirívó problémát a kuponos akcióknál a szaktárca az idei ellenőrzéseken. Fontos tudni, hogy az így kínált termékekre, szolgáltatásra is az általános szavatossági-jótállási előírások és panaszkezelési szabályok vonatkoznak.

CSONGRÁD-CSANÁD MEGYE

- Az online kuponos akciók tavalyi vizsgálata során a hatóság a próbavásárlások mindössze tizedénél talált valamilyen hiányosságot. A kifogásolási arány idén is hasonlóan alacsony, 12 százalékos a webáruházakban, az üzletekben pedig mindössze a próbavásárlások 4 százalékánál tártak fel problémát - mondta Keszthelyi Nikoletta. Az Innovációs és Technológiai Minisztérium fogyasztóvédelemért felelős helyettes államtitkára hozzátette, a mulasztások jellemzően kisebb súlyúak, leginkább a felhasználási feltételekre vonatkozó előzetes tájékoztatás meglétével, pontosságával kapcsolatosak.

PANASZKEZELÉS Fontos tudni, hogy a kuponos akcióban kínált termékekre, szolgáltatásra is az általános szavatossági-jótállási előírások és panaszkezelési szabályok vonatkoznak.

Számos webáruház, applikáció értékesít hagyományos üzletben vagy más online shopban felhasználható kuponokat. Ha a fogyasztó nem elégedett az akciósan vett termékkel vagy szolgáltatással, akkor először mindig az üzlettel vagy a webáruház üzemeltetőjével érdemes felvenni a kapcsolatot. Ha nem sikerül megegyezni, a fogyasztóvédelmi hatósághoz, illetve a megyeszékhelyeken elérhető békéltető testületekhez lehet fordulni. Keszthelyi Nikoletta kiemelte, hogy a fogyasztóvédelmi hatóság idén ősszel fokozott figyelmet fordít a kuponnapokra a hagyományos és az online kereskedelemben is. Jogsértés esetén elsőre

jellemzően csak figyelmeztetnek, másodjára viszont akár százezer forintos nagyságrendű bírságot is kiszabhatnak.

EREDETI ÁR

- Az akciózásakor, így a kuponos kedvezményeknél is alapvető jogi követelmény a vállalkozás felé, hogy a fogyasztó valóban kedvezményben részesüljön. Ennek ellenére előfordulhat, hogy a leértékelés előtt a kereskedő felemeli az árat, és valójában az eredeti összegért lehet hozzájutni a termékhez, tehát nincs is kedvezmény - Keszthelyi Nikoletta, az ITM fogyasztóvédelemért felelős helyettes államtitkára elmondta - figyelmeztet a Gazdasági Versenyügyi Tanácsadó Irodahálózat (GVTI).

Lapunk állandó fogyasztóvédelmi partnere hangsúlyozza, a kuponok felhasználásának a feltételeit is érdemes figyelmesen átolvasni, mert általában speciális feltételeket határoznak meg, amit apró betűvel szoktak ráírni - például csak egy bizonyos összeghatár fölött vehető igénybe a kedvezmény. Gyakran felmerülő probléma az is, hogy az "egyet fizet, kettőt kap" akcióról kiderül, hogy ha két ugyanolyan terméket külön-külön vett volna meg a fogyasztó, kevesebbet fizetett volna.

ELÁLLÁSI JOG

- Érdemes tudni azt is, hogy ha online vásárláshoz használjuk fel a kupont, akkor ez is a 45/2014. kormányrendelet hatálya alá tartozik. Az internetes vásárlásra vonatkozó elállási joggal a fogyasztó kuponos vásárláskor is élhet, hiszen az indokolás nélküli elállási jog az akciós termékekre is vonatkozik - figyelmeztet a GVTI. A törvény a termék akciós mivoltát nem sorolja kizárási okként, így a vállalkozás sem térhet el a fogyasztó hátrányára a szabályoktól.

A kuponos akcióknál is fontosak az apró betűk.

K. A.

[Eredeti](#)

(Délvilág, 2020. szeptember 28., hétfő, 1+7. oldal)

Újra csapdákat állít az árubemutató

A hiszékenyebb fogyasztói réteget, a nyugdíjasokat célozzák a manipulatív ajánlatok

A hétköznapokba fészkelődött vírusfenyegetettség sérülékennyé teszi a komfortzónájából kibillentett fogyasztót: manapság többen nyitottak az egészség megőrzését vagy javulását támogató szolgáltatások, esetleg az ismeretlen, de bizalomgerjesztő termékek kínálatára. A hatósági szigor az évek alatt megrostálta a kereskedelmet, a járvány idején viszont ismét felbukkantak azok a tisztességtelen gyakorlatú cégek, amelyek utóbb kiábrándítónak bizonyuló, az ajánlat pillanatában viszont átgondolatlan, százezres nagyságrendű költsékre veszik rá a könnyű prédának bizonyuló nyugdíjasokat.

Újra az idősök hiszékenységére épülnek a jutányosnak tűnő termékbemutatós lehetőségek, amelyek már éppen eltűnőben voltak a mindennapokból, a szemfényvesztés jellegzetes piaca azonban a Covid-járvány felbukkanásával újra virágozni kezdett.

Az Innovációs és Technológiai Minisztérium figyelmeztetett: a régebben már ismertté vált tisztességtelen kereskedelmi módszerekkel újabban megint megpróbálják behálózni a kiszolgáltatott fogyasztókat az ingyenes, álcázott orvosi szűrővizsgálatokon megvételre kínált egészségügyi eszközökkel, vitaminokkal, különböző gyógyászati megoldásokkal.

A 2015-ös törvénymódosítás hatására, a népegészségüggyel és rendőrséggel közös, folyamatos fogyasztóvédelmi ellenőrzések következtében, a szigorú fellépések miatt elkopott az évekig aranybányának számító árubemutató kirándultatások, ingyenebédék divatja. Am a fogyasztóvédelem fokozottan figyel, és úgy látja, mostanában reneszánszát éli a közismerten lehúzásra épülő módszer. Ezek tipikus termékfajtái például az idősebbeknek csábító, vásárlónként egyedi ajánlatban kínált gyógyhatású csodatermékek, készülékek.

- Az idős emberek védelme érdekében a kormány kiemelten fontosnak tartja az árubemutatók visszaszorítását - hívta fel a figyelmet a kereskedelempolitikáért és fogyasztóvédelemért felelős államtitkár. Cseresnyés Péter kiemelte, hogy a korábbi célirányos, összehangolt fellépés eredményes volt. - Meg tudtuk tisztítani a piacot, de az új értékesítési formákat külön figyelemmel ellenőrzi a hatóság. Arra kérjük a fogyasztókat, hogy feltétlenül jelezzék a kormányhivataloknál, ha megtévesztő, visszaélészerű gyakorlattal találkoznak, mert ezzel nagyban megkönnyíthetik a munkánkat - fogalmazott.

Jelezte továbbá, hogy a hatóság árubemutatóval vagy telefonos értékesítéssel kapcsolatos jogszabálysértés esetén 15 ezer forinttól akár a nettó árbevétel öt százalékáig terjedő bírságot is kiszabhat. Egy wellnesseszközetet a fogyasztóknak 700-800 ezer forintért áruló cég például tízmillió forintos büntetést kapott, miután hamis leleteket állított ki a vevőjelölteknek, majd méregdrága, de igazoltan hatástalan eszközöket kínált nekik eladásra - idézett egy jellegzetes példát Cseresnyés Péter.

Már sokszor emlegetett, de még mindig hatásos régi-új csaló módszer, hogy az átverős cégek gyors, hatékony, fájdalommentes és főleg ingyenes egészségügyi szűrővizsgálatra szóló időpontot ajánlanak, és célzottan, név szerint keresik meg telefonon a nyugdíjasokat, akiket aztán egy orvosi rendelő hangulatát keltő helyiségben fogadnak. Ez általában sokaknak már elegendő, hogy elhiggyék, amit a fehér köpenyes személy mond, aki általában a "vizsgálat" eredményeként súlyosabb szövődményeket is kilátásba helyez a megvizsgált nyugdíjas valamely jellegzetes tünetére. Am az idős fogyasztónak nincs ideje utánagondolni a hallottaknak, mert a "szakértő" rögtön a segítségére is siet. Az egészségromlással riogatott fogyasztó mindjárt egy olyan termékkel is megismerkedhet az árubemutató csapdában, amelyik kivételes szerencséjére alkalmas az ő problémájának a megelőzésére, gyógyítására. Ezt nemritkán tudományosnak tűnő, de a potenciális vásárló által nem ellenőrizhető állításokkal, adatsorokkal, felmérésekkel erősítik meg az értékesítés során, amelyben a vevőjelölt önállóan szinte levegőt sem vehet, és csak akkor eresztik el, ha aláírt valamilyen kötelezvényt vagy kifizette a kért összeget.

Tudni érdemes, hogy ezeknek a meggyőző kommunikációjú értékesítőknél nincs egészségügyi végzettségük, vagyis nincs képzésük arra, hogy bárki számára érvényes diagnózist állítsanak fel, ez azonban a legtöbbször eszébe sem jut a lehangolt vevőnek, aki érthető okból gyorsan túl akar jutni a váratlan, kedvezőtlen fordulat esélyének hírére, ezért hajlik rá, hogy az azonnali megoldásban hatékony, egészségtudatos partner legyen. Mivel az álorvosok a vásárlók tényleges egészségi állapotát nem ismerik, az általuk ajánlott termékek használata - például más, rendszeresen szedett gyógyszerrel együtt alkalmazva - akár veszélyes is lehet - folytatta a kockázatok felsorolását a minisztérium.

Terjedni kezdett az elsősorban egészségmegőrző hatással felruházott étrend-kiegészítők telefonos reklámozása, értékesítése is. Gyakori, hogy az első megrendelt csomagot ingyenesen, mindössze a szállítási költségért kapjuk meg postán, ez mindenképpen vonzó ajánlat, ami után észrevétlenül lekötelezett lehet a potyára hajló vevő. Ugyanis számítani kell rá, hogy az ajándékba adott próbacsomag után a vállalkozás bizonyos időközönként, többnyire havonta automatikusan újraküldi majd a terméket, a vételár kiegyenlítéséhez viszont már csekket is mellékelnek. Ezt pedig már nem elég behajítani a sarokba, mert ha a kérés nélkül érkezett termékért az elvárt díjfizetés elmarad, egyszeri felszólítás után

behajtócégen keresztül próbálják majd érvényesíteni a követelést és az egyéb felmerült költségeket, a késedelmi kamatot. Ezt úgy hívják, hogy "előfizetési csapda", amelynek elkerüléséhez fontos észben tartani, hogy a rászédett vásárló valójában ekkor sincs csapdában, mivel ezekben az esetekben is megilleti a 14 napos elállási jog, amikor indoklás nélkül jogszerűen elállhat az üzlettől, egyszer-smind a halmozódó és csapdaszerű követelésektől.

Néha a környezetüket is meglepik váratlanul meghozott döntéseikkel a család idősebb tagjai

Thurzó Katalin

[Eredeti](#)

(Magyar Nemzet, 2020. szeptember 28., hétfő, 16. oldal)

„Ingyenes szűrővizsgálatok” egy évtizede vannak

Első alkalommal egy csaló vizsgálatról hírt 2010. novemberében a Pénzcentrum közölt (FVA hírek 2010. november), és azóta több cikk jelent meg a bűjtatott árbemutatóról.

Alapítványunkhoz az első panasz *ingyenes szűrővizsgálatról*, 2011. őszén érkezett.

A „szűrővizsgálatokat” általában egy magát orvosnak kiadó személy vezeti, impozáns grafikonokkal, képekkel és történetekkel alátámasztva mondanóját. Majd megvizsgálják a résztvevőket. A vizsgálatból általában kiderül, az ott lévők súlyos betegek, de ha helyben megvásárolják a készülékeket, *óriási árkedvezményel*, akkor meggyógyulhatnak.

Bemutatnak gyógyító készülékeket, melyeket ott helyben ki lehet próbálni. Nem egy esetben, a valójában a kereskedelemben tizenezer forintért kapható készülékeket a bemutatón többszörös áron lehet megvásárolni.

Nehéz a „szűrővizsgálatokat” szervező vállalkozásokat lefűlelni, de már több szélhámos céget buktattak le a hatóság emberei.

A témában néhány megjelent cikk:

Pénzcentrum – FVA hírek 2010. november ("Fereteges bemutató", "ingyenes tanácsadás", "meggyógyítjuk, megfiatalítjuk, FVA hírek 2011. május (Termékbemutatók, trükkös átverések – egészség...), Tékozló Homár 2014. december 5. (Megint támadnak a rezonanciások) szerk. Homár Hilda, Friss Újság 2015. február 17. (Szélhámos „gyógyítók”, nyugdíjas áldozatok), FVA hírek 2015. november (Meddig folytatódhat? – Ingyenes egészségállapot-felmérés.), Pénzcentrum 2016. augusztus 4. (Új trükkökkel támadnak a termékbemutatók), Új Dunántúli Napló, 2016. november 24. (PÉCS Idős embereket invitál 3D-s ingyenes szívvizsgálatra), TV2 - Mokka, 2016. november 23. (400 ezer forintot csaltak ki újabb idős házaspárról), Police.hu 2017. április 28. (Orvosi műszerként adták el az egészségmegőrző termékeket), Blikk 2018. december 3. (Döbbenetes csalás: több száz idős embert csaptak be egészségügyi termékbemutatókon a csalók), Hír-Magazin, Ripost 2017. május 17. (Csalók élnek vissza...), FVA 2019. fogyasztóvédelmi sajtószemle 2019. 19. hét, Új Dunántúli Napló, Más kárán 2019. május 10., FVA fogyasztóvédelmi sajtószemle 2019. 20. hét, Klubrádió, Nívó 2019. május 16. (Egészségfelmérés, termékbemutató, idős emberek, becsapás, illegális tevékenység.), Informed 2019. november 29. ("EGÉSZSÉGFELMÉRÉS" - VIGYÁZAT!).

(FVA)

Megizzaszt a tüzelő

Vásárlás előtt érdemes alaposan tájékozódni

A hivatalos fűtési szezon szeptember közepétől él hazánkban. Bár visszaszorulóban van, a fa még mindig jelentős mennyiségben használt tüzelő. Sokan most szerzik be a kályhába valót, így megnéztük, mivel találkozik az, aki hirdetés alapján keres tűzifát.

BÉKÉS MEGYE Ma már legtöbbször a hasogatott, konyhakész, házhoz szállított tüzelőt keresik, abból is az abszolút favorit az akác, de a többi keményfa, mint a bükk és a tölgy is kedvelt. A puhafákat - például a fenyőt - a tüzépen dolgozók tapasztalatai alapján inkább gyűjtősnak viszik a vásárlók. Míg tavaly a KSH szerint átlagosan 4030 forintot kellett fizetni egy mázsá egységes fűrészelt tűzifaért, addig az azt megelőző évben még háromszáz forinttal kevesebbet kértek érte. Nem olcsó tehát, de még mindig sokan fűtenek ezzel: az előrelátóbbak tavasszal, nyár elején szerzik be a gyűjtőt, de a legtöbbször a hidegebb idő beköszöntével kapcsolnak. A tüzések visszajelzése szerint jellemzően szeptember végén, illetve októberben kezdenek tűzifa keresni az emberek.

A megugró kereslet pedig a csalókat is aktivizálja: a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal (NÉBIH) tájékoztatása szerint az elmúlt években számos vásárlót csaptak be a hirdetésekből alacsony árat ígérő, majd fizetés után, az áru leszállítása nélkül kámforrá váló csalók. Ráadásul a tilosban járók által generált ár és hirdetési verseny a tisztességes erdőgazdálkodók, kereskedők munkáját is jelentősen megnehezítette, illetve megnehezítette. Éppen ezért az Agrárminisztérium támogatásával a hivatal egy tűzifavásárlást segítő online piacot nyitott. A felület segítségével a vásárlók könnyen és átlátható módon informálódhatnak a lakóhelyük közelében elérhető kínálatról. Hirdetői oldalról ügyfélkapus azonosításhoz kötött a rendszer használata, megakadályozva ezzel a hivatal szerint az illegális, erdőirtásból származó tűzifa kínáló csalók megjelenését.

Az egyik legnagyobb regionális megyei hirdetési lap legutóbbi példányában három kiemelt hirdetést is találtunk, ahol tűzifa kínáltak. Mindegyik kedvezőbb árat adott meg, mint a KSH által közölt átlagos, vagy éppen a tüzések által jelzett 4 ezer forint feletti árak. A hirdető 2500 és 3500 forint között kínálták a tüzelő mázsáját mérettől, fajtától, feldolgozástól függően. Mindegyik hirdetés mellett ott volt az ügynevezett EUTR azonosító (természetes személy vagy gazdálkodó szervezet ezzel a számmal jogosult tűzifa árulni), de egyikre sem találtunk rá a NÉBIH új piacán. Ráadásul a háromból két azonosító ugyanaz volt, azaz egy EUTR számmal két hirdetés jelent meg a lapban, eltérő szövegezéssel, árakkal, telefonszámokkal.

A megadott EUTR számsort azonban a hivatal egy másik felületén is lehet kérdezni, ott ahol annak valóságáról lehet meggyőződni. Mint kiderült, a szám létezik: így láthatóvá vált a vállalkozás neve, adószáma és a hozzá tartozó tevékenységi kör is. Ez alapján pedig a publikus cégből az is meglelt, hogy az adott vállalkozást vezető tisztségviselő ugyan kötődik Békéshez, de a tavaly alapított cég nem a megyében székel. Ráadásul a vállalkozásnál már törölt adószám szerepelt, mely státusz ez év április közepétől él az Igazságügyi Minisztérium ingyenes céginformációs szolgáltatásának honlapja szerint. Ezután a harmadik hirdetést is ellenőriztük, melyhez egy magánszemély nevét, születési idejét és címét adta ki a NÉBIH nyilvános keresője. Ettől több itt nem derült ki, de az apróhirdetésnél megadott telephely "fantázianevét" az ott leírt formában lekérve mindössze egy végelszámolás alatt lévő betéti társaságot adott ki a céginformációs szolgálat.

A NÉBIH új piacán egyébként csak egy regisztrált tűzifaárust találtunk Békésben: a DALERD Délalföldi Erdészeti Zrt. gyulai telephelye lágylombos, méteres, sarangolt fát hirdet tömör köbméterenként kicsivel több mint 10 ezer forintért.

Leginkább a hasogatott keményfát keresik
Busi Ottó otto.busi@partner.mediaworks.hu

[Eredeti](#)

(Békés Megyei Hírlap, 2020. szeptember 28., hétfő, 3. oldal)

Praktikus tanácsok a spájzolásához

Megelőző jelleggel az otthoni élelmiszer-tartalék praktikus összeállítását, tárolását és felhasználását mutatja be a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal legújabb kiadványa a második járványhullámban.

Ha ugyanis valaki önkéntes vagy hatósági házi karanténba kényszerül, a tudatosan beszerzett készlettel biztosítva lesz az ellátása, a vásárlások gyakoriságának csökkentésével pedig az emberi kontaktusok száma is minimalizálódhat.

A hatóság szerint az ideális élelmiszerek közé sorolhatók a tartós, hűtést és felmelegítést nem igénylő, továbbá a víz hozzáadása nélkül is elkészíthető ételek. Egy felnőtt személy két hétre elegendő tápanyagszükségletét biztosíthatja: két kilogramm gabonaalapú termék, ugyanennyi húsféle, hét liter tej vagy ilyen mennyiségű tejtermék, 8-10 kilogramm zöldség- és gyümölcsféle, tíz darab tojás és egy csomag vaj vagy margarin. A fogyasztási tanácsok szerint először a hűtőben tárolt gyorsan romló élelmiszert fogyasszuk el, csak ezután nyúljunk az ételtartalékhoz, de a minőségmegőrzés dátumát ajánlott ellenőrizni.

Elek Nikoletta

[Eredeti](#)

(Magyar Nemzet, 2020. szeptember 28., hétfő, 16. oldal)

480 millió forint bírságot szabott ki a Versenyhivatal az ÉkszerTV-re

A Gazdasági Versenyhivatal (GVH) tisztességtelennek találta az ÉkszerTV ékszer-értékesítési gyakorlatát, és 480 millió forintos bírságot szabott ki a műsor gyártójára - írja a hivatal a közleményében.

Az ÉkszerTV című televíziós műsor jelentős - akár 80-90% - kedvezménnyel hirdet telefonon keresztül megrendelhető ékszereket. A Gazdasági Versenyhivatal most lezárult vizsgálata feltárta, hogy az adás ékszer-értékesítési gyakorlata több szempontból is tisztességtelen volt a fogyasztókkal szemben.

A műsor üzemeltetője ún. agresszív kereskedelmi gyakorlatot tanúsított, amikor valótlannal azt állította, hogy a bemutatott ékszerek csak nagyon korlátozott ideig és mennyiségben állnak rendelkezésre a reklámozott, kedvező áron, abból a célból, hogy a fogyasztókat azonnali vásárlásra ösztönözze.

A műsor ezeket a kedvezményes árakat egyébként - mint a vizsgálat során kiderült - fiktív, korábban sosem alkalmazott és piaci árszínvonalnak sem tekinthető alapárakhoz viszonyította. Az adás emellett az ékszerek egyes tulajdonságai kapcsán közzétett, nem bizonyított állításokkal is megtévesztette a fogyasztókat (pl. "a Pápa áldásával"; "Diana hercegnő eljegyzési gyűrűje", stb).

A versenyhatóság 480 millió forintos bírságot szabott ki a műsort működtető Emporia Style Kft.-re.

A cég továbbá olyan belső eljárásrend bevezetését vállalta a versenyhatóság felé, amellyel elkerülhetőek a jövőbeni, hasonló jogsértések, amelyek ellen a Versenyhivatal továbbra is fellép a magyar fogyasztók védelmében.

Fotó: illusztráció, forrása: Pixabay -

[Eredeti](#)

(szeretlekmagyarorszag.hu, 2020. szeptember 28., hétfő)

Panaszkodnak a webboltokra

ONLINE Jelentősen nőtt a Gazdasági Versenyhivatalhoz (GVH) érkező panaszok száma, ami a bővülő online kereskedelmi forgalmat még inkább növelő koronavírusjárvánnyal magyarázható - mondta Rigó Csaba Balázs, a hivatal elnöke az M1 televízióban. Felidézte, a GVH már márciusban felhívta a fogyasztók figyelmét az internetes vásárlás buktatóira, és a webboltosokat is emlékeztették a jogszerű hirdetés szabályaira. Az utóbbi időben a koronavírussal kapcsolatos félrevezető reklámokkal, étrendkiegészítőkkel és online szállásfoglalással kapcsolatban is érkeztek panaszok.

MW

[Eredeti](#)

(Somogyi Hírlap, 2020. szeptember 29., kedd, 7. oldal)

Egyre többen kérnek segítséget az egyesülettől

Emelkedő tendenciát mutat a fogyasztói megkeresések száma a korábbi esztendőkhöz képest - a Baranya Megyei Fogyasztóvédelmi Egyesület elmúlt évi munkájáról készült beszámoló szerint. A 2019. évben 612-en kértek tanácsot különböző ügyekben.

A fogyasztói panaszok a megye egész területéről érkeztek - a városokon kívül több mint 50 kistélepülésről keresték meg az egyesületet és kértek tanácsot -, és az internetes elérhetőségnek köszönhetően Baranyán kívülről is fordultak hozzájuk.

Egyebek mellett kellékszavatosság, jótállás, interneten történt vásárlás, közüzemi szolgáltatás területén jelentkező vitás ügyel, javító-karbantartó munkával, idegenforgalommal, megtévesztő tájékoztatással stb. kapcsolatban keresték meg az

egyesületet. - Számszerűleg a jótállás/szavatosság (minőségi reklamáció) és az internetes vásárlás vezette a sort. E két panasztípus tette ki a megkeresések felét - áll az összefoglalóban.

Felhívásuk szerint várják soraikba azokat a fogyasztóvédelem iránt érdeklődő baranyai lakosokat, akik szívesen lennének tagjai a Baranya megyei Fogyasztóvédelmi Egyesületnek, amely tevékenységének céljai az Alapszabályban olvashatóak. Legfontosabb a fogyasztói érdekek képviselése, a tanácsadás és a tudatos vásárlói magatartás kialakítása.

Jelentkezni személyesen Pécs, Apáca utca 15. szám alatt ügyfélfogadási időben lehet, vagy e-mailben az "Egyesület belépési nyilatkozat" kitöltésével és elküldésével a bafepecs@gmail.com e-mail-címre.

Sok volt a minőségi reklamációval kapcsolatos panasz

[Eredeti](#)

(Új Dunántúli Napló, 2020. szeptember 29., kedd, 12. oldal)

Mielőtt vásárolunk: íme, a jogsértő webáruházak listája

Bármit gyógyítanak: akár 124 éves nénivel és úrhajós kancellárral szédítenek a csodát ígérő honlapok.

A koronavírus-járvány kiváltotta aggodalmakkal is visszaélve tisztességtelen vállalkozások házalnak hosszú étellel vagy jelentős egészségjavulással kecsegtető termékekkel internetes hirdetésekben. A fogyasztóvédelem fellép a vásárlók tudatos megtévesztésével szemben. A próbavásárlásos hatósági ellenőrzések eredményeként egyre több vizsgált weboldal válik elérhetatlenné Magyarországról. A csodát ígérő termékeket kínáló honlapokat jellemzően a szürke zónában mozgó, fiktív cégek működtetik. Árucikkeiket csak utánvétellel és készpénzben lehet megvásárolni, kikerülve a banki tranzakciókat. A jogszabály alapján járó 14 napos elállási lehetőséget nem biztosítják, elérhetőséget egyértelmű kötelezettségük ellenére sem adnak meg az oldalon. A világjárvány idején az effajta cégek előszeretettel hirdetnek erős immunitást, gyors gyógyulást vagy hosszú életet ígérő étrend-kiegészítőket. Március óta ezért közel száz megtévesztő webáruházat ellenőrzött próbavásárlással az Innovációs és Technológiai Minisztérium (ITM) IT laboratóriuma. A tapasztalatok szerint a hasonló honlapok jogsértő módszerek széles eszköztárával dolgoznak. Hajmeresztő ötletekkel környékezik meg a megtévesztésnek könnyen bedőlő célközönségüket. Az egyik oldal az állítólag 1896-ban született Erzsók nénivel készített álinterjúval ösztönzött vásárlásra. A kitalált matróna nyilatkozata szerint egy értisztító táplálék-kiegészítőnek köszönheti, hogy ilyen tisztességes kort élt meg. (Ha tényleg létezne, 124 évével garantált helye lenne a Guinness Rekordok Könyvében.) Egy másik honlap szenzációként találta azt az álhírt, hogy Angela Merkel német kormányfőt egy magyar kórházban kezelték. A légből kapott tudósítás szerint az intézményben számára biztosított, magas vérnyomás elleni csodaszernek hála a kancellár "úrhajós lehetne", az erei pedig "olyan tiszták, mint egy csecsemőé". Az oldalak úgy néznek ki, hogy a valódi interjúknak, komoly hírnek látszó szövegek a lap alján termékajánlóvá alakulnak. A közvetlen megrendelési lehetőség felkínálásával egyidejűleg a felületek a szűkös készletre vagy csak az adott napon érvényes akcióra, kedvezményre hivatkozva adják meg az utolsó lökést. Több esetben nem létező személyek kiöltött véleményét, a termék hathatosságát látszatra

alátámasztó dicséreteit is feltüntetik a honlapon. A határozott hatósági fellépés hatására a vizsgált oldalak jelentős részét maguk az üzemeltetők tették elérhetetlenné Magyarországról. A csalók azonban újra próbálkoznak, számos hasonló ajánlat tűnik fel nap mint nap, akár interjú vagy hír formájában. Aggályos esetben érdemes a minisztérium hivatalos oldalára kattintva megnézni a jogsértő webáruházak adatbázisát, amelyben külön is kereshetők a csodákat ígérő oldalak és termékek. Borítóképünk illusztráció - TEOL

[Eredeti](#)

(teol.hu, 2020. szeptember 29., kedd)

Csökkenet az élelmiszerhulladék

Ma van az élelmiszer pazarlás elleni világnap. Ebben az évben hirdette meg először az ENSZ. Szeretnék felhívni a figyelmet, hogy miközben sokkal többet fogyasztunk, mint amennyit a Föld fenntartható módon elbírna, mégis rengeteg étel a kukába végzi. Itthon egy ember évente átlagosan 65 kilogramm élelmiszert dob ki. Van némi csökkenés, javulás, három éve 68 kilogramm volt még. Címkék: Németh Balázs, tudatos vásárlás, komposztálás, Szilberhorn Adorjáné, Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal, környezetvédelem, Kasza Gyula (kockázatmegelőzés és oktatás-osztályvezető, Nébih), maradék nélküli program

[Eredeti](#)

(MTV - Híradó este, 2020. szeptember 29., kedd, 20 óra)

Megújította együttműködését a GVH és a MEKH

Budapest, 2020. szeptember 29., kedd (MTI) - A Gazdasági Versenyhivatal (GVH) és a Magyar Energetikai és Közmű-szabályozási Hivatal (MEKH) megújította együttműködési megállapodását, a két hatóság a jövőben is szorosan együttműködik az energia- és közműpiacok megbízható, átlátható működése érdekében - közölte a két hivatal közös közleményben kedden az MTI-vel.

A tájékoztatás szerint a megállapodást a két hatóság vezetője kedden írta alá. Kiemelték, a GVH és a MEKH között 2014 óta fennálló együttműködési megállapodás megújítását az időközben bekövetkezett jogszabályi változások is indokolták. A közlemény szerint a felek módszertani konzultációban állapodtak meg, és rendszeresen egyeztetnek a nagykereskedelmi energiapiacok integritásáról, átláthatóságáról, a versenyjogi jogsértéseiről, bővítik a nemzetközi szervezetekhez, külföldi társhatóságokhoz fűződő kapcsolataikat. A felek közös szándéka, hogy szorosabb, egyenrangú partneri kooperációjuk növelje feladataik ellátásának, a jogérvényesülés hatékonyságát, valamint kölcsönösen segítsék egymás tevékenységét a jogszabályban előírt együttműködésen túlmutatóan is - írják a közleményben. Rigó Csaba Balázs, a Gazdasági Versenyhivatal elnöke a közleményben

elmondta, a megújult megállapodás képes az eddiginél is alaposabban elmélyíteni a két hatóság közötti szakmai munkát. A kooperáció ugyanis olyan piacokkal kapcsolatos, melyek minden fogyasztót és vállalkozást érintenek az országban, így a hatékony együttműködésből minden magyar ember profitálhat. Horváth Péter János, a MEKH elnöke a közleményben hangsúlyozta, fontos lépésnek tartja, hogy a Magyar Energetikai és Közmű-szabályozási Hivatal és a Gazdasági Versenyhivatal szorosabbra tudja fűzni együttműködését, a vezetői és szakértői konzultációk során megvitatott szakmai és gyakorlati kérdések, jogalkalmazási tapasztalatok nagymértékben segítik majd a villamosenergia-, a földgáz-, a távhő-, a víziközmű-szolgáltatási, valamint a hulladékgyűjtési ágazatokban a verseny feltételeit, a piacfelügyeleti eljárásokat, a vizsgálati folyamatokat, a közös kutatások lefolytatását, illetve a fogyasztói érdekeket érintő jogalkotást. - gpe gte

[Eredeti](#)

(mti.hu, 2020. szeptember 29., kedd)

Balázsék ébresztőshow

A műsorban a következő témával foglalkoztak. 480 millió forint összegű bírságot szabott ki a Gazdasági Versenyhivatal az ÉkszerTV-re. A Gazdasági Versenyhivatal most lezárult vizsgálata szerint az adás ékszer-értékesítési gyakorlata több szempontból is tisztességtelen volt a fogyasztókkal szemben. A műsor üzemeltetője úgynevezett agresszív kereskedelmi gyakorlatot tanúsított, amikor valótlanul azt állította, hogy a bemutatott ékszerek csak nagyon korlátozott ideig és mennyiségben állnak rendelkezésre a reklámozott, kedvező áron, abból a célból, hogy a fogyasztókat azonnali vásárlásra ösztönözze. A műsor ezeket a kedvezményes árakat egyébként - mint a vizsgálat során kiderült - fiktív, korábban sosem alkalmazott és piaci árszínvonalnak sem tekinthető alapárakhoz viszonyította. Az adás emellett az ékszerek egyes tulajdonságai kapcsán közzétett, nem bizonyított állításokkal is megtévesztette a fogyasztókat (pl. "a Pápa áldásával"; "Diana hercegnő eljegyzési gyűrűje" stb). Címkek: Sebestyén Balázs, Rákóczi Feri, Vadon Jani

[Eredeti](#)

(Rádió1, 2020. szeptember 29., kedd, 07 óra)

Ukrán fatermékek importőreit ellenőrizte az EUTR hatóság

A Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal (Nébih) EUTR részlege a hatósági tapasztalatok alapján kiemelt figyelmet fordít a harmadik országokból, főként az Ukrajnából importáló piaci szereplők ellenőrzésére is.

A körökben a nyár folyamán végzett vizsgálatok súlyos hiányosságokat tártak fel, melyeknek összesen több millió forint bírság és sok esetben a tevékenység gyakorlásától való eltiltás lett az eredménye.

A Nébih kiemelt figyelmet fordít a faanyagkereskedelmi láncba az Európai Unió kívüli országokból bekerülő fatermékekkel kapcsolatos jogsértések felderítésére és kivizsgálására. A hatóság ellenőrzési tervében domináns cél az egyik legmagasabb korrupciós index-szel rendelkező országból, Ukrajnából származó fatermékek eredetvizsgálata.

Nemcsak a hatóság, hanem az importőrök alapvető kötelessége is annak biztosítása, hogy az EU piacán ne kerülhessen forgalomba illegális kitermelésből származó fa és fatermék. Ennek megelőzése érdekében az ún. kellő gondosság elvén alapuló fatermék-nyomonkövetési rendszert kell működtetniük.

A rendszer követelményeit közösségi rendelet (az Európai Parlament és Tanács 995/2010/EU rendelete) szabályozza, amely 3 fő elvárást fogalmaz meg:

- 1) az importált fatermékek eredetéről részletes adatokat kell gyűjteniük,
- 2) az adatok alapján elemezni kell az illegális származás kockázatát és
- 3) ha az illegális eredet nem zárható ki, akkor megfelelő intézkedéseket kell hozni a feltárt kockázat csökkentésére, vagyis a kritikus partnerekkel kerülendő a kereskedelmi együttműködés/kapcsolat.

Az illegális fakitermelések visszaszorítását, valamint a jogtisztá fatermékek eredetigazolását és forgalmazását tekintve tehát jelentősen megnőtt a piaci szereplők felelőssége, különösen azon országok tekintetében, ahol a korrupció szintje rendkívül magas. A hatékony kockázatelemzéshez támpontként szolgál a Nébih honlapján publikált, kifejezetten a piaci szereplők részére készített útmutató.

Fokozott elővigyázatosságra inti a piaci szereplőket az a tény is, hogy a Nébih legutóbbi ellenőrzései túlnyomórészt negatív tapasztalatokkal zárultak. A rendszeres hatósági útmutatások ellenére az ellenőrzöttek nagy része nem volt tisztában az előírásokkal, több mint 50 százalékuk nem működtette a kötelező nyomonkövetési rendszert, illetve nem vezetett megfelelő nyilvántartást a beszerzett és értékesített fatermékekről.

A fenti hiányosságok miatt a hatóság csaknem 2 millió forint bírságot szabott ki, illetve nyolc esetben megtiltotta a kereskedelmi tevékenység végzését a nyomonkövetési rendszer kidolgozásáig és megfelelő alkalmazásáig. A kedvezőtlen tapasztalatok miatt a jövőben fokozódik a célzottan az ukrán importra és az importőrök nyomonkövetési rendszerére irányuló hatósági kontroll!

[Eredeti](#)

(fataj.hu, 2020. szeptember 29., kedd)

Már másképp állnak a nyugdíjasokhoz a bankok

Ettől a hónaptól a jegybank elvárja, hogy a bankok senki hitelkérelmét ne utasítsák el automatikusan életkora miatt. Az Azénpénzem.hu feltérképezte, hogy az előírás hatására miként változott a pénzintézetek gyakorlata.

Szeptember elsejétől a Magyar Nemzeti Bank (MNB) új fogyasztóvédelmi előírásai alapján a bankoknak kötelező meghatározniuk, hogy az idősebb ügyfelek miként vehetik igénybe szolgáltatásaikat. A jegybank - többek között - elvárja, hogy az életkort ne tekintsék

automatikus elutasítás indokának. Az MNB szerint a hitelintézeteknek előre meg kell határozniuk azokat a feltételeket, amelyek teljesülése esetén az idősebbek is kölcsönhöz juthatnak. Mag Mihály, az MKB Bank Lakossági üzletfejlesztés főosztályának vezetője az Azénpénzem.hu érdeklődésére hangsúlyozta: bankjuk az MNB fogyasztóvédelmi elvárásaival összhangban ügyfelei életkorát nem tekinti automatikus kizáró oknak egy hiteligénylésnél. Az "automatikus kizárás" kitétel ellen egyébként szinte minden bank tiltakozik. Körképünk szerint az azonban egyértelművé vált, hogy cseppet sem mindegy, milyen hitelről van szó. Akadnak olyan kölcsönök, amelyeket bármilyen idős ügyfél megkaphat. Az OTP Banknál a személyi kölcsön és lakáshitel korhatárossága a lejárató időtől függ. A személyi kölcsön esetében ez 70, míg az ingatlanhitel esetében 75 év. Ha az ügyfél ennél idősebb lesz, akkor lehetősége van fiatalabb adóstársat bevonni, aki megfelel a bírálati feltételeknek, illetve ingatlanhitelnél a konstrukció életbiztosítással is kiegészíthető. Az áruhitelre és a folyószámlahitelre egyáltalán nem ír elő a pénzügyi felső korhatárt. A Takarékbanknál a személyi kölcsön igénylője a lejártakor legfeljebb 71 éves lehet. Adóstárs bevonására persze itt is van lehetőség. Keretjellegű termékek esetében a takarékoknál sincs felső életkori határ. Az Unicredit a lakáshitel és a személyi kölcsön igénylőinél is 65 évet szab meg határként. Mint azonban tudatták: a jelzáloghitelnél életbiztosítás kötésével a korhatár növelhető. Keretjellegű hiteltermékeknél - mondták el a Takarékkal egyezően -, mint amilyen a folyószámlahitel vagy a hitelkártya, náluk sincs ilyen korlát. A Budapest Bank személyi kölcsönök esetében az MNB új fogyasztóvédelmi elvárásaitól függetlenül - hangsúlyozták a pénzügyi vezetőknél - jelenleg és korábban is azt várja el, hogy amennyiben a főigénylő a hitel igénylésekor már betöltötte a 66. életévét, a hiteligénylés benyújtásához a hiteligénylés feltételeinek megfelelő, 21 - 66 év közötti társigénylőt vonjon be. A jelzáloghitelknél itt nincs belépési életkorhatár, egyedi elbírálás esetében pedig akár 75 éves lejárató kor felett is van lehetőség hitelhez jutni. A hitelkártya-igényléseknél nincs felső korhatár. A fogyasztóbarátság és az életkor A K&H-nál arról tájékoztattak, hogy a fogyasztási kölcsönöknél (ide tartozik a személyi és az áruhitel is), ha az adós életkora lejáratkor eléri vagy meghaladja a 65 évet, adóstárs bevonását írhatják elő. A maximális életkor egyébként itt az üzleti lakáshitelek lejáratkor 75 év. Amennyiben a kérelem befogadása során úgy látják, hogy ügyfelük "túlkoros", akkor vagy a futamidő kurtítása, vagy az életkori szabálynak megfelelő adóstárs bevonása jöhet szóba. A CIB-nél személyi kölcsön esetében a hitel lejáratkor az adós életkora nem haladhatja meg a 72 évet. A bank az ingatlanhitelekre - a Minősített fogyasztóbarát lakáshitel pályázati kiírással egyezően - 70 évben szabja meg a korhatárt (az MFL hitelekre természetesen a többi bank is betartja ezt az előírást). Ennyi idő lehet a hitel lejáratkor minden adós és adóstárs. A Minősített Fogyasztóbarát Személyi Hitel (MSZH) jövőre lesz elérhető. Számos feltétel már ismert, de ezúttal (legalábbis eddig) életkori könnyítést nem szabott meg az MNB. Ha ezt hasznosnak találta, lájkolja és kövesse az azénpénzem facebook oldalát!

Szerző: Azénpénzem -

[Eredeti](#)

(azenpenzem.hu, 2020. szeptember 29., kedd)

Figyelmeztetést adott ki a magyar gyógyszerhatóság

A Normalife kapszula bármely internetes weboldalról történő rendelése és alkalmazása akár súlyos egészségkárosodást is okozhat.

Internetes oldalak többek között az Országos Gyógyszerészeti és Élelmezés-egészségügyi Intézet nevét is felhasználva próbálják eladni a Normalife kapszulákat. Ezeknek a termékeknek azonban nincs engedélye és akár egészségkárosodást okozhatnak - idézte a figyelmeztetést a napi.hu. A hatóság tájékoztatása szerint a Normalife kapszula bármely internetes weboldalról történő rendelése és alkalmazása akár súlyos egészségkárosodást is okozhat, a bizonytalan összetétel és minőség, illetve a betegség kezelése során alkalmazott gyógyszerek, megfelelő kezelési mód elhagyása miatt. Ha a készítmény használatára valamilyen okból mégis sor került, azt tudatni kell a kezelőorvossal - írták. Az OGYÉI megtette a szükséges lépéseket: a látókörébe került honlapok üzemeltetőjénél kezdeményezte az adott weboldal eltávolítását. A hatóság közölte azt is: mivel illegális kereskedelemről van szó, a vásárlás során történő probléma esetén a fogyasztóvédelmi jogok-, illetve az ismeretlen eredetű készítmények alkalmazása következtében esetlegesen fellépő egészségkárosodás okán követelt kártérítési igény nem érvényesíthető. Éppen ezért az OGYÉI minden szükséges jogi lépést megtesz, hogy ezek az illegális, egészségre veszélyes termékek reklámozását, forgalmazását megszüntethesse. -

[Eredeti](#)

(weborvos.hu, 2020. szeptember 29., kedd)

Így érdemes tartalékolni otthon az élelmiszert

CSONGRÁD-CSANÁD MEGYE

A koronavírus-járvány első hullámában hazánkban is jellemző volt a pánikvásárlás, ami a védekezés szempontjából kedvezőtlen tömegjelenségeket is eredményezett. A hasonló helyzetek elkerülésére élelmiszer-tartalékolási útmutatót állítottak össze a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal (Nébih) szakemberei. Az ingyenesen letölthető kiadvány olyan szakszerű, gyakorlati tanácsokkal látja el a lakosságot, ami nem csak a különböző veszélyhelyzetekben hasznos. Ötleteket tartalmaz többek között az otthoni élelmiszer-tartalék összetételére, tárolására, felhasználására és természetesen a pazarlás, az élelmiszer-hulladék keletkezésének elkerülésére.

A májusi "karanténkutatásából" kiderült, hogy a legtöbb család körülbelül kétheti tartalékot igyekezett felhalmozni, ami a szakemberek szerint is optimális mennyiség. Ezzel, valamint a heti egyszeri - vagy még ritkább, esetleg online - bevásárlással jelentősen csökkenthető a személyes kontaktusok száma, amely a megelőzés egyik legfontosabb eszköze.

A Nébih egyúttal játékra is invitálja mindazokat, akik az útmutató segítségével állítják össze otthoni élelmiszer-tartalékukat. Azt kéri, hogy mindenki állítsa össze saját, két hétre elegendő élelmiszer-tartalékát, és az arról készült fotót töltsse fel az oldalra. Az október 31-éig tartó, Tartalék-tetris kihívás részletei megtalálhatók a hivatal Maradék nélkül programjának Facebook-oldalán.

MUNKATÁRSUNKTÓL

[Eredeti](#)

(Délmagyarország, 2020. szeptember 30., szerda, 6. oldal)

480 millába került Diana álgyűrűje

A Gazdasági Versenyhivatal tisztességtelennek találta az ÉkszerTV ékszerértékesítési gyakorlatát, és 480 millió forintos bírságot szabott ki a műsor gyártójára, amely még Diana hercegnő eljegyzési gyűrűjét is meghirdette.

Az ÉkszerTV című televíziós műsor jelentős akár 80- 90 százalék kedvezménnyel hirdet telefonon keresztül megrendelhető ékszereket. A GVH most lezárult vizsgálata feltárta, hogy az adás ékszerértékesítési gyakorlata több szempontból is tisztességtelen volt a fogyasztókkal szemben. A műsor üzemeltetője agresszív kereskedelmi gyakorlatot tanúsítva valótlanul azt állította, hogy a bemutatott ékszerek csak nagyon korlátozott ideig és mennyiségben állnak rendelkezésre, hogy a fogyasztókat azonnali vásárlásra ösztönözze. A műsor ezeket a kedvezményes árakat egyébként - mint kiderült - fiktív, korábban sosem alkalmazott és piaci árszínvonalnak sem tekinthető alapárakhoz viszonyította. Az adás emellett az ékszerek egyes tulajdonságai kapcsán közzétett, nem bizonyított állításokkal is megtévesztette a fogyasztókat (pl. "a pápa áldásával", "Diana hercegnő eljegyzési gyűrűje" stb). A versenyhatóság 480 millió forintos bírságot szabott ki a műsort működtető kft.-re.

Óriási kamu volt a hercegnő gyűrűje

[Eredeti](#)

(Színes Ász, 2020. szeptember 30., szerda, 2. oldal)

EGYRE TÖBB A PANASZ AZ ONLINE BOLTOKRA

MAGYARORSZÁG. Jelentősen nőtt a Gazdasági Versenyhivatalhoz (GVH) érkező panaszok száma, ami az amúgy is bővülő online kereskedelmi forgalmat még inkább növelő koronavírus- járvánnyal magyarázható - mondta Rigó Csaba Balázs, a hivatal elnöke. Ilyen helyzetben rendkívül fontos, hogy a fogyasztók tisztában legyenek azzal, mit vásárolnak. Az elmúlt időszakban megjelentek a koronavírussal kapcsolatos félrevezető reklámok, de emellett étrend-kiegészítő vásárlásával és online szállásfoglalással kapcsolatban is érkeztek panaszok.

[Eredeti](#)

(Kisalföld, 2020. szeptember 30., szerda, 4. oldal)

Visszaélnek a járvánnyal az átverős webáruházak

KISOKOS: így ismerje fel a csaló oldalakat!

Visszaélnék a járvánnyal a csaló webáruházak

ÁTVERÉS - CSODÁT ÍGÉRNEK!

Kihasználják a csalók, hogy sokan aggódnak a koronavírus- járvány miatt - most közel száz megtévesztő webáruházat ellenőriztek, és több mint félmillió forint bírságot szabtak ki. Volt olyan oldal, ahol álinterjúk közöltek a 124 évesnek hazudott Erzsók névvel. A Metropol hasznos tanácsokkal segít, hogy elkerüljük a csalókat!

A koronavírus-járvány kiváltotta aggodalmakkal élnek vissza a csalók és a tisztességtelen vállalkozások: hosszú étellel vagy jelentős egészségjavulással hirdetnek kamu gyógyszereket, amik csodákra képesek.

Nem létező cégek mögé bújnak

Ezeket a webáruházakat jellemzően fiktív cégek működtetik, az árucikkeiket pedig csak utánvétellel lehet megvásárolni, és a jogszabály szerinti 14 napos elállási lehetőséget sem biztosítják. A hamis étrend-kiegészítők pedig vírus elleni védekezést és gyors gyógyulást, emellett hosszú életet ígérnek.

Közel 100 webáruházat vizsgáltak

Március óta közel száz megtévesztő webáruházat ellenőrzött próbavásárlással az Innovációs és Technológiai Minisztérium (ITM) IT-laboratóriuma.

- Az ITM laborjának ellenőrzései alapján összesen több mint félmillió forint bírságot szabtak ki a megtévesztő és agresszív kereskedelmi gyakorlatot folytató webáruházakra. A határozott hatósági fellépés hatására a vizsgált oldalak jelentős részét maguk az üzemeltetők tették elérhetetlenné Magyarországról. A cégek azonban újra próbálkoznak, számos hasonló ajánlat tűnik fel nap mint nap, akár interjú vagy hír formájában. A fogyasztóvédelmi ellenőrzéseket ezért változatlan alapossággal végezzük a jövőben is, körültekintő és megfontolt vásárlásra kérve a fogyasztókat - részletezte Keszthelyi Nikoletta fogyasztóvédelemért felelős helyettes államtitkár.

Pénzköltés előtt minden esetben érdemes megnézni a jogsértő webáruházak adatbázisát a jogsertowebaruhazak.kormany.hu címen.

A 124 éves Erzsók néit is bevetették

Az oldalak hajmeresztő hazugságokkal környékezik meg a megtévesztésnek könnyen bedőlő célközönségüket. Az egyik oldal az "1896-ban született" Erzsók névvel készített álinterjúval ösztönzött vásárlásra. A kitalált matróna nyilatkozata szerint egy értisztító táplálék-kiegészítőnek köszönheti, hogy ilyen tisztaságban élt meg. (Ha tényleg létezne, 124 évével garantált helye lenne a Guinness-rekordok Könyvében.)

ANGELA MERKEL ÚRHAJÓS LEHETNE

Egy másik hamis csodaszereket forgalmazó oldal pedig azt állítja, hogy Angela Merkel német kancellárt egy magyar klinikán gyógyították meg a magas vérnyomás elleni gyógyszerrel. A kancellár pedig mostanra úrhajós is lehetne, a szemek köszönhetően ugyanis olyanok az erei, mint egy csecsemőnek.

NE ADJA A PÉNZÉT!

Így kerülheti el a kamu webáruházakat!

Keressük meg az oldalon az üzemeltető nevét, cégnevét, címét, székhelyét, elérhetőségét és adószámát: ezt ugyanis a jogszabály szerint fel kell tüntetni.

A fogyasztónak biztosítani kell a 14 napos indoklás nélküli elállást.

Nézzünk utána, hogy az adott vagy hasonló termékek máshol mennyibe kerülnek, a túl kedvező ár ugyanis csapda lehet.

Banki fizetés esetén csak olyan fizetési felületen utaljunk pénzt, amit már ismerünk.

Arról, hogy a kereskedő valóban jegyzett, létező gazdasági szereplő, az ingyenesen elérhető e-cegjegyzek.hu honlapon kaphatunk információt.

Érdeklődjünk az ismerőseinktől és az oldalon létező kommentelőktől, hogy mik a tapasztalataik.

[Eredeti](#)

(Metropol - Budapest, 2020. szeptember 30., szerda, 1+3. oldal)

Applikációval és a közösség erejével az élelmiszerpazarlás ellen

Már telepíthető a TUDATOS alkalmazás A Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal (Nébih) adatai szerint Magyarországon évente 1,8 millió tonna élelmiszer-hulladék keletkezik, míg a világon megtermelt csaknem 4 milliárd tonna élelmiszer harmada végzi kukában. Egy magyar fejlesztésű applikáció ezért az élelmiszerpazarlással kapcsolatos közösségi szemléletformálást tűzte zászlójára: az alkalmazáson keresztül kifőzdek, menüztető éttermek és étteremláncok is értékesíthetik a megmaradt, ...

The post [Applikációval és a közösség erejével az élelmiszerpazarlás ellen](#) appeared first on .

Már telepíthető a TUDATOS alkalmazásA Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal (Nébih) adatai szerint Magyarországon évente 1,8 millió tonna élelmiszer-hulladék keletkezik, míg a világon megtermelt csaknem 4 milliárd tonna élelmiszer harmada végzi kukában. Egy magyar fejlesztésű applikáció ezért az élelmiszerpazarlással kapcsolatos közösségi szemléletformálást tűzte zászlójára: az alkalmazáson keresztül kifőzdek, menüztető éttermek és étteremláncok is értékesíthetik a megmaradt, de érintetlen és remek minőségű ételeiket, amivel ők plusz bevételhez, a fogyasztók pedig kedvezményes ajánlatokhoz és változatos fogásokhoz jutnak. A kapcsolódó, hasznos zöld praktikákat is tartalmazó online felületek pedig a környezetért és bolygónkért aggódó felhasználókból kovácsolnak közösséget. Ahogy arra a Nébih az élelmiszerpazarlás elleni, szeptember 29-én tartott világnapon rávilágított, az élelmiszerpazarlásban Magyarországon is a háztartások járnak az élen. Egy fő egy év leforgása alatt 65 kg élelmiszerhulladékot termel, míg egy átlagos négyfős család csaknem 50 ezer forint értékben dob ki olyan élelmiszert, amit feleslegesen vásárolt meg. A második helyen a vendéglátóipar élelmiszerpazarlásával járó költségei állnak, ami az európai országok átlagát figyelembe véve évente tonnánként mintegy 980 ezer forintnyi élelmiszerhulladékot jelent. Ekkora mennyiségű élelmiszer landol a kukában, illetve megy át a termelési, feldolgozási, logisztikai és megsemmisítési folyamatokon, az ezekkel járó felesleges víz- és vegyszerfelhasználással, valamint széndioxid-kibocsátással együtt. Az ENSZ becslése alapján pedig a globális üvegházhatású gáz-kibocsátás 10 százalékáért, és így áttételesen a klímaváltozás negatív hatásaiért is felelős lehet a kidobott élelmiszer. A fogyasztók oldalán edukációval és szemléletformálással, a szolgáltatók oldalán pedig a kínálat kereslettel történő összekapcsolásával lehet a leginkább segíteni. Itt jön képbe a 2020 szeptember 29-től Androidon és iOS-en is elérhető TUDATOS applikáció. A magyar digitális fejlesztés a koronavírus miatt nehéz helyzetbe került vendéglátóipari egységeknek is segít, hogy a megmaradt, de jó minőségű ételek értékesítésével többletbevételhez jussanak, a fogyasztóknak pedig az online felületein ad hasznos gyakorlati tanácsokat és tippeket egy tudatosabb, gondosabb életvitelhez. Amelynek

az első lépése az lehet, ha kidobásra ítélt ételt "mentünk meg". "Kezdeményezésünkhöz már a fejlesztés alatt több mint 10 étterem csatlakozott és a számuk az applikáció élelmiszerpazarlás elleni világnapra időzített indulásával nőni fog. Úgy gondolom, hogy a fejlesztésünknek köszönhetően minden résztvevő nyertesnek érezheti magát: az érdeklődők az alkalmazáson keresztül olcsóbban juthatnak minőségi ételekhez, az éttermek pedig nemcsak a hulladék tárolására és elszállítására költhetnek kevesebbet, hanem aktívan részt vesznek az élelmiszerpazarlás elleni harcban. Olyan közös döntések meghozatalában segítünk, amelyekkel rengeteg káros anyagtól óvhatjuk meg a bolygónkat. Ezért is külön öröm számomra, hogy szemléletformáló blogunkat és a közösségimédia-felületeinket is már több ezren követik" - mondta Wachtler Virág, a TUDATOS applikációt fejlesztő K&V Green Flowers Zrt. vezérigazgatója. HOGYAN MŰKÖDIK A TUDATOS? Regisztrációját követően a felhasználó az applikációban egyszerre több ételt is vásárolhat, azonban, ha több szolgáltatótól is szeretne vásárolni, akkor előbb meg kell vásárolnia az egyik helyen kiválasztott tételt, és azt követően tud a következő helyen vásárolni. Az egyes ételek kiválasztásakor a felhasználó több szűrő (pl. ételtípus, lejárat vagy átvételi dátum, allergén) segítségét is igénybe veheti, majd a szolgáltatóhoz érve, egyedi QR kóddal igazolja a vásárlását. A szolgáltató a rendelés átadásakor, szintén az applikáción belül tudja leolvasni a QR kódot. A TUDATOS applikáció már elérhető Androidon és iOS-en. A jövőbeni tervek között egy böngészőből elérhető felület is szerepel, hogy a fejlesztők még szélesebb körben segítsék Magyarországon az élelmiszerpazarlás elleni küzdelmet, és még több emberrel tudják megismertetni a tudatos életmóddal járó egyéni és környezeti előnyöket. Applikáció: Android ; iOSHonlap: <https://tudatos.io/Blog>: <https://tudatosapp.blog.hu>Facebook: <https://www.facebook.com/tudatosapp>Share this:Click to share on Twitter (Opens in new window)Click to share on Facebook (Opens in new window)Click to share on Pinterest (Opens in new window)Like this:Like Loading. . . - budapest24

[Eredeti](#)

(bdpst24.hu, 2020. szeptember 30., szerda)

Élelmiszertartalékolási kisokost készített a Nébih

A COVID-19 járvány kezdetén hazánkban is jellemző volt a pánikvásárlás, ami a védekezés szempontjából kedvezőtlen tömegjeleneteket eredményezett az üzletekben. A hasonló helyzetek elkerülése érdekében élelmiszertartalékolási útmutatót állítottak össze a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal szakemberei. Az ingyenesen letölthető kiadvány olyan szakszerű, gyakorlati tanácsokkal látja el a lakosságot, ami nemcsak a különböző veszélyhelyzetekben hasznos, de hatékonyan segíti a tudatos otthoni "készletgazdálkodást", így az élelmiszerpazarlás csökkentését is.

A Nébih májusi "karanténkutatásából" kiderült, hogy a legtöbb család körülbelül kétheti élelmiszertartalékot igyekezett felhalmozni. Ez egyébként a szakemberek szerint is optimális mennyiségnek tekinthető. A kétheti élelmiszertartalékkal, valamint a heti egyszeri (vagy még ritkább, esetleg online) bevásárlással jelentősen csökkenthető a személyes kontaktusok száma, amely a megelőzés egyik legfontosabb eszköze.

A kutatás ugyanakkor arra is rávilágított, hogy a felhalmozott készletek gyakran veszendőbe mennek. Éppen ezért a Nébih összeállított egy útmutatót, amely segítséget nyújt

az élelmiszerek tudatosabb tartalékolásához. A kiadvány hasznos tanácsokat, ötleteket tartalmaz egyebek mellett az otthoni élelmiszertartalék összetételére, tárolására, felhasználására és természetesen az élelmiszerhulladék keletkezésének elkerülésére.

A Nébih egyúttal játékos kihívásra invitálja mindazokat, akik az útmutató segítségével állítják össze otthoni élelmiszertartalékukat. A kihívás részletei megtalálhatók a hivatal Maradék nélkül programjának Facebook oldalán.

[Eredeti](#)

(Magyar Mezőgazdaság, 2020. szeptember 30., szerda, 42. oldal)

Súlyos élelmiszerbiztonsági kockázatot jelentő higiéniai körülményekre bukkantak

Súlyos élelmiszerbiztonsági kockázatot jelentő higiéniai körülményekre bukkantak a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal szakemberek egy budapesti reggeliző és hamburgerező vendéglátóegységben. A konyhán kosz volt, a zöldségeket pedig nem tisztították meg felszolgálás előtt - mondta az InfoRádióknak a NÉBIH Kiemelt Ügyek Igazgatóságának vezetője. Sipos Ildikó kérdezte Helik Ferencet. Címkék: felfüggesztés, jelöletlen élelmiszer, fogyaszthatóság.

[Eredeti](#)

(InfoRádió, 2020. szeptember 30., szerda, 12 óra)

Hulladékmentes megoldások

10 kiló liszt, 5 kiló cukor, 4 kiló rizs, 15 kiló krumpli, jelentős mennyiségű tartós tej, száraztészta és konzerv, elengedhetetlen volt az élesztő. Körülbelül vagy valahogyan így nézhetett ki tavasszal egy bevásárló lista. És ha most benéznénk a spájzunkba, akkor - tegyük szívünkre a kezünket - mi fogyott el ebből és mi áll még ott mindig a polcokon? Felhasználtuk-e ezeket? Kisokost állított össze a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal azért, hogy elkerüljük a pánikvásárlást és a termékfelhalmozást a háztartásokban. Ez ugyanis azzal is járt, mármint a tavaszi pánikvásárlás, hogy rengeteg lejárt és fel sem bontott élelmiszer végezte a kommunális szemetekben, ez ugye egyértelmű pazarlás. Hogy a szemétkérdéssel van még dolgunk, arra szinte minden híradás figyelmeztet minket, elég, ha csak az óceánokon úszkáló, országnyi méretű szeméthegeyekről tudósítanak. Minden kis lépés számít - ezt mondják az ebben a témában mértékadó hulladékmentes életre törekvők, akikből Magyarországon is egyre több van. Ők azok, akik dobozokkal és vászonzsákokkal járnak boltokba, ezeket pedig az eladók is egyre jobban tolerálják. A telefonnál Kasza Gyula, a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal osztályvezetője, a Maradék nélkül program vezetője. Címkék: Kump Edina, csomagolás, vizsgálat, minőségmegőrzési idő.

Eredeti

(Kossuth Rádió - Napközben, 2020. szeptember 30., szerda, 10 óra)

A Müller Drogéria Magyarország Bt. országosan kivonta a forgalomból

A Müller Drogéria Magyarország Bt. országosan kivonta a forgalomból és visszahívta a fogyasztóktól a Finom csillagok, kakaós elnevezésű, 250 grammos süteményt, mert apró fémdarabkákkal szennyeződhetett - közölte a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal. A Müller a honlapján és az üzletekben a vásárlók tájékoztatására felhívást helyezett ki, a termék vételárát blokk nélkül visszatérítik.

(ZD)

Eredeti

(Magyar Hírlap, 2020. október 01., csütörtök, 12. oldal)

Jó szándék sok tápértékkel

Kevesebb étel végzi a szemétben, jobb helye van a rászorulóknál

SOMOGY Kevesebb élelmiszert pazarolunk; négy százalékkal csökkent az élelmiszer-hulladék mennyisége az elmúlt 3 évben, ám még így is évi 65 kiló ételt dobunk ki családonként. Idén eddig 169 tonna élelmiszert mentett meg a Magyar Élelmiszerbank Egyesület a somogyi rászorulók számára. Egyre több üzletben válik gyakorlattá Somogyban is, hogy a gyorsan romló, eladatlan élelmiszereket felajánlják a nehéz sorban élőknek. Sczigel Andrea, a Magyar Élelmiszerbank Egyesület igazgatója lapunknak elmondta: az élelmiszer-adomány több mint hatezer somogyi rászorulóhoz jutott el az idén.

Luxus, hogy évente hatvanöt kiló étellel laknak jól a kukák

Kevesebb élelmiszert pazarolnak a magyar háztartások. A Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal felmérése szerint négy százalékkal csökkent az élelmiszer-hulladék mennyisége az elmúlt 3 évben, ám még így is évi 65 kiló ételt dob ki egy család. Idén eddig 169 tonna élelmiszert mentett a Magyar Élelmiszerbank Egyesület somogyi rászorulóknak.

KAPOSVÁR Helyben sütik az egyik kaposvári nagy áruházban a péksüteményeket. Ami pedig megmarad, mert zárásig a vásárlók nem viszik el, azt összegyűjtik, és rászoruló családokat támogató szervezeteknek adják. A kaposvári Tesco áruház 2015 óta hetente átlagosan 1-1,5 tonna élelmiszert juttat el karitatív szervezetek segítségével a hátrányos helyzetű somogyiakhoz. A megyében az összes Tesco áruházból, a kaposvárin kívül Marcaliból, Nagyatádról, Siófokról és Balatonboglárról is elviszik az élelmiszerbank helyi partnerei a megmaradt élelmiszert.

- Somogyba idén 169 tonna élelmiszer-adomány érkezett több mint hatezer rászorulóhoz - mondta Sczigel Andrea, a Magyar Élelmiszerbank Egyesület külső kapcsolatok igazgatója.

Hozzátette: tizenöt éve dolgoznak azon, hogy napi szinten karitatív szervezeteken keresztül támogassanak rászoruló családokat, továbbá csökkentsék a környezetterhelést. Évente 10 ezer tonna élelmiszert mentenek, napi szinten 160 ezer embert látnak el, és közel 380 gyártóval, kereskedővel vannak kapcsolatban.

Hazánkban először 2016-ban készítették 100 háztartás bevonásával élelmiszerhulladék-felmérést a Nébih Maradék nélkül programjának szakemberei. Az Európai Unió által ajánlott módszertan szerint végzett kutatást 2019 végén megismételték, immár 165 háztartással. Az új adatok alapján egy átlagos magyar állampolgár 65 kilogramm élelmiszert dob a szemetesbe évente, szemben a korábbi, 68 kilogrammos mennyiséggel. A 4 százalékos csökkenés azért is jelentős eredmény, mivel az eltelt időszakban a vásárlóerő bővülése megközelítőleg 16 százalékos volt. Igaz, az élelmiszerárak az inflációt meghaladó mértékben növekedtek.

Tudatosabban szemetel a kaposvári

A Nébih kutatása szerint nem változott az élelmiszer-hulladék összetétele: a keletkező mennyiség fele az elkerülhető kategóriába tartozik. Leggyakrabban készételek, friss zöldségek, gyümölcsök, valamint kenyér, illetve egyéb pékáruk mennek veszendőbe. Ez idáig hazánk az egyetlen ország a kelet-közép-európai régióban, ahol készült felmérés e témakörben. Ám 2020-tól minden EU-s tagállam számára kötelező az élelmiszer-hulladék mérése. A koronavírus-járvány első hulláma alatt csaknem 15 százalékkal több zöldhulladék érkezett a kaposvári hulladékudvarba, mint az egy évvel ezelőtti hasonló időszakban, de a szelektív gyűjtőedényekbe is több szemét került a veszélyhelyzet ideje alatt. - Ám azt tapasztaltuk, hogy a kommunális hulladék mennyisége nem emelkedett a tavalyi év ezen időszakához képest - mondta el Szilágyi Ádám, a Kaposvári Hulladékgazdálkodási Nonprofit Kft. ügyvezetője. 2019 nyarán 7500 tonna, idén pedig 7300 tonna kommunális hulladékot gyűjtöttek össze.

Sok üzletben is rájöttek már: a rászorulóknál jobb helyen van az élelem, mint a szemétben
Góz Lilla lilla.goz@mediaworks.hu

[Eredeti](#)

(Somogyi Hírlap, 2020. október 01., csütörtök, 1+2. oldal)

Véleményelhárítás

Magyar kormányzati szándék a Facebook megrendszabályozására

Az eddiginél is jobban ráfordulna a Fidesz a közösségi médiára: jobboldali "Facebook-harcosok" kinevelésével növelné a jelenlétét, és a platform szabályozása is szóba került. De milyen eszközöket tudnának felhasználni az oldal uralásához?

Orbán Viktor néhány éve "Hahó, facebookosok!" felkiáltással köszönt be az oldalán, és bár a miniszterelnök híresen nem ért sem a számítástechnikához, sem a mobiltelefonhoz (legalábbis ezt terjeszti róla az agitprop), a járvány alatt a kormány is inkább kommunikált a közösségi médiában, mint a hagyományos felületeken. Az utóbbi években egyértelművé vált, hogy a Facebook a politikai kommunikáció egyik legfontosabb eszköze, amelyen keresztül könnyedén lehet manipulálni is a választókat - nem véletlen, hogy a kormányoldal is egyre több erőforrást áldoz erre.

A kormány évek óta lebegteti az FB szabályozását. Tavaly tavasszal a Századvég tett le egy tanulmányt, amelyben egyebek közt a "közösségi médiacenzorok kontra nemzetállamok" problematikájáról értekezett, és amelyben ilyenek olvashatók: "Teljesen nyilvánvaló, hogy a Facebook és a közösségi médiaóriások politikai szereplők, politikai célokért küzdenek és politikai logika mentén cselekednek. Egy progresszív ortodoxiát képviselnek, amely üldözi az eretnekeket, és azon igazságokat, amiket csak az eretnekek mondanak ki - főként kedvenc ügyeikről, a bevándorlásról, az iszlamizmusról, a nemzetekről, a gender- és LMBTQ-lobbiról. A teljes körű politikai cenzúra egyre szűkíti a használható szavak és megbeszélhető témák körét."

Idén augusztus elején Péterfalvi Attila, a Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság (NAIH) elnöke dobta be, hogy a magyar jogrendben is szabályozni kellene az oldalt. Péterfalvi az ötletét az Igazságügyi Minisztérium (IM) által összehívott Digitális Szabadság Bizottságban (DSZB) vetette fel. A DSZB idén márciusban alakult meg azzal a céllal, hogy feltárja, "a technológiai cégek milyen hatással vannak a jogállam intézményeire és működésére, a személyes szabadságjogok érvényesülésére és az alapvető demokratikus normákra". A bizottság eddigi három ülésén ismételt szóra került az FB "pszeudojogrendszere", és hogy az oldalon közzétett tartalmak eltávolításával szemben milyen jogorvoslati eszközöket lehetne igénybe venni, és hogyan kellene szabályozni a működését. Péterfalvi a bizottság augusztusi ülésén arról beszélt, hogy "elképzelhetőnek tartja jogilag szabályozott, rövid határidőkkel működő eljárásrend kialakítását, illetve nemzeti bírósági út lehetővé tételét is a véleménynyilvánítás szabadságát sértő törölt, illetve eltávolított online közzétett tartalmak vonatkozásában".

Nem ő az egyedüli, akinek vannak ötletei a szabályozásra: a Gazdasági Versenyhivatal (GVH) szintén előállt egy javaslattal a DSZB-ben, de kérdésünkre azt közölték, hogy a javaslat egyelőre döntés-előkészítő célzatú, és a bizottság ügyrendje miatt nem oszthatnak meg róla információt. Hozzá tették, ők inkább abból a szempontból vizsgálódnak, hogy a vállalkozások kiegyensúlyozott és reális tájékoztatást nyújtanak-e termékeikről a fogyasztóknak. Magyarországon ugyanakkor a GVH fellépett már az FB ellen: tavaly decemberben 1,2 milliárd forintos fogyasztóvédelmi bírságot szabott ki, mert a magát ingyenesnek hirdető oldal nem tájékoztatta megfelelően a felhasználókat arról, hogy valójában miként fogja felhasználni az adataikat.

Ki szabályozzon?

A szabályozással kapcsolatban az FB-nál a legégetőbb kérdés az adatvédelem mellett a tartalom moderálása - ki ellenőrzi, hogy mi kerül a nyilvánosság elé az online térben, és ki dönthet arról, hogy mi maradhat az oldalon?

A mintegy 2,7 milliárd felhasználóval rendelkező oldal világszerte nagyjából 15 ezer embert alkalmaz külsős cégeken keresztül moderátorként, akik naponta több száz problémásnak ítélt posztot néznek át, majd döntenek a sorsukról. Bár 2017 óta a moderátorok száma megháromszorozódott, egyes elemzések szerint legalább 30 ezerre lenne szükség ahhoz, hogy nagyobb hatékonysággal és rövidebb határidőkkel tudják elbírálni a kritikus tartalmakat.

Az oldalt világszerte bírálják amiatt, hogy szabad teret enged az álhíreknek, továbbá erőszakos tartalmakat tesz elérhetővé, lehetővé teszi a zaklatást, a gyűlöletbeszédet és a holokauszttagadást. Mivel maga a cég meglehetősen lazán és nem mindig következően kezeli ezeket a problémákat, a kormányok jogszabályokkal próbálják rákényszeríteni az FB-t a hatékonyabb moderálásra.

A közösségi médián megjelenő tartalmak európai szabályozása egy 2000. évi EU-s irányelven alapul: amennyiben a jogsértő tartalmakról az adott platform - mint az FB - tudomást szerez, azaz ha valaki jelenti számára, hogy egy poszt jogsértő és maga is annak

találja, akkor köteles azt eltávolítani. Manapság ez úgy működik, hogy a posztot a felhasználók megjelölik, és a moderátorok döntenek arról, hogy az adott tartalom sérti-e az oldal szabályait.

Koltay András médiajogász, a Nemzeti Közzolgálati Egyetem rektora szerint bár elindult a már említett irányelv felülvizsgálata, ez még évekig eltart. Vannak viszont tagállami szintű kísérletek az FB további szabályozására, például Németországban vagy Franciaországban. "Ezek arra törekszenek, hogy a platformok vegyék komolyan a jogellenes tartalmakkal szembeni fellépési kötelezettségüket."

Maga az FB is próbálkozik önmaga szabályozásával, 2018-ban közzé is tették közösségi alapelveiket, amelyek alapján moderálnak. Ám sok esetben gumiszabályokról van szó. A cég idén létrehozott egy, a "Facebook bíróságaként" is emlegetett saját felügyeleti szervet, az Oversight Boardot, amelynek egy magyar tagja is van: Sajó András, az Emberi Jogok Európai Bíróságának volt alelnöke. Rajta kívül újságírók, emberi jogi aktivisták és más jogászok vesznek részt ebben a munkában. A testület feladata az, hogy az emberi jogok nemzetközi normáinak keretei között érvényesítse a szólásszabadságot a platformon, és egy-egy kirívó esetet elemezve megszabja a moderálási irányokat.

Az FB kritikusaiknak egy része - köztük a magyar kormány is - viszont éppen azt sérelmezik, hogy a platform maga moderál és dönt a megjeleníthető tartalmakról. "A platform által végzett tartalmi felügyelettel kapcsolatban két probléma merül fel - mondja Koltay, aki maga is ott volt a DBSZ első ülésén -, az egyik, hogy a jogsértő jelleget nem a bíróság vagy valamely hatóság vizsgálja, hanem maga a platform, tehát egy magánszereplő mondja meg, mi jogsértő és mi nem. A másik, hogy ezek a platformok a jogi szabályozástól függetlenül saját maguk is alkotnak szabályokat, amelyeket kötelezővé tesznek a felhasználók számára, vagyis saját szándékaik szerint is eltávolíthatnak tartalmat, vagy éppen törölhetnek profilt." Azzal pedig, hogy az oldalnak saját szabályai vannak, a kritikusok szerint úgy működik, mint állam az államban.

Az FB valóban átláthatatlanul, ellenőrizetlenül és önkényesen működik, és nem lehet tudni, hogy mi alapján hoz döntéseket - például miért hagy fent sokak által kifogásolt posztokat, miközben más tartalmakat eltávolít. Az ellenérvek szerint azonban magáncégről van szó, a szerződési feltételek elfogadásával pedig gyakorlatilag belépünk a magáncég által biztosított felületre, és elfogadjuk a szabályait.

Mi a kormány gondja?

Mark Zuckerberg, az FB alapító-tulajdonosa rendre azzal érvel, hogy az oldal csupán "üzenőfal", amelyet a felhasználók töltenek meg tartalmakkal, és a lehetőséget biztosítja arra, hogy mindenki elmondhassa a véleményét.

A magyar kormány szintén a szólásszabadságra hivatkozva támadja az FB-t, mivel éppen hogy túl sokat moderál. Péterfalvi a 444.hu-nak adott interjújában arról beszélt, hogy ő nem szűkíteni, hanem szélesíteni akarja a szólásszabadságot. "A javaslat csak a szabad véleménynyilvánítás esetleges sérülésének kiküszöbölésére vonatkozott, nem arra, hogy korlátozni lehetne a véleménynyilvánítást" - mondta.

A kormányoldal a szólásszabadság jegyében elsősorban a hozzá közelálló profilok és posztok törlését sérelmezi: Varga Judit a DSZB ülésén Bőjte Csaba Trianonra emlékező posztjainak eltávolításával példálózott, de az elmúlt években számos kormányközeli szereplő posztját törölte utólag az FB, kezdve Apáti Bencétől az Alapjogokért Központon át Demeter Szilárdig, Lázár János migránsosós bécsi videójáról nem is szólva. A 2019-es önkormányzati kampány idején a kormánypárti Origo panaszkodott arra, hogy az oldal korlátozta a jobboldali portálok hirdetési lehetőségeit.

A magyar kormány érvelése egyébként az amerikai republikánusokéhoz hasonló, akik szerint az FB liberális agenda szerint moderálja a posztjaikat. Erre a legfőbb érv az

úgynevezett Trending Topics-botrány - ez a Magyarországon egyébként nem elérhető szolgáltatás 2015-ben elvileg azokat a cikkeket emelte ki egy külön sávba, amelyekről az emberek sokat beszéltek. Bár hivatalosan mesterséges intelligencia felelt a kiválasztásért, utóbb kiderült, valójában emberek szelektálták a cikkeket, és egyes állítások szerint a konzervatív híreknek, hírforrásoknak alig adtak teret a funkcióban.

Bár az amerikai elnök posztjait az FB a legextrémebb esetekben is ritkán törölte, Donald Trump idén májusban a magyar kormányéhoz hasonló indokokkal elnöki rendeletet adott ki "az online cenzúra megakadályozásáért". Azzal érvelt, hogy a cenzúrának nevezett moderálással az FB-hez és a posztjait rendszeresen törölő Twitterhez hasonló közösségi oldalak a 2020-as elnökválasztást akarják befolyásolni, a rendeletben pedig arról döntött, hogy a kormányzati szervek nem hirdethetnek a "cenzúrát" alkalmazó platformokon. Sürgette azt is, hogy vizsgálják felül a tisztességes kommunikációt előíró törvényt (Communications Decency Act), amely amellett, hogy kimondja, a közösségi oldalak nem felelnek az ott megjelenő tartalmakért, lehetővé teszi a platformoknak a moderálást is.

"Nem tudom, van-e ideológiája a Facebooknak az üzleti érdekein túl, de hogy lehetősége van befolyásolni azt, hogy az emberek mit fogyasztanak, mit és milyen hangsúllyal látnak, az nem kérdés" - mondja Koltay. Szerinte az átláthatóság az FB üzleti érdekeivel ellentétes, holott ezzel mind a kritikáktól, mind az esetleges kormányzati befolyásolástól megvédhetné magát.

Hogy egyébként pontosan mit is akar a magyar kormány a felvetett szabályozással, az nem világos. Koltay András tudomása szerint a kormánynak egyelőre nincs konkrét szabályozási elképzelése: "Én nem úgy olvastam Péterfalvi interjúját, hogy kiforrott szabályozási kezdeményezésről beszélne, de azt gondolom, hogy maga a probléma, amire utalt, és amit a tagsága mellett működő DSZB is azonosít, az olyan probléma, amelyet Európa valamennyi országában és az Egyesült Államokban is felismertek." Úgy véli továbbá, hogy a tartalmak elérését korlátozottan lehet csak állami szinten szabályozni. "Nem lehetetlen, de biztosan nem azzal a hatékonysággal, mint egy offline szolgáltatás esetében. Odáig el lehet jutni, hogy az adott ország joghatósága alá tartozó virtuális tér szabályozott legyen, egy hatóság azt képes lehet kontrollálni, hogy egy magyar IP-címről mi érhető el. De azt, hogy egy magyar állampolgár egy külföldi gépről mit ér el, már nem."

Péterfalvi Attila érdeklődésünkre a korábbi interjúját ajánlotta figyelmünkbe, és lapzártánkig az IM sem válaszolt kérdéseinkre az esetleg készülő szabályozásról.

Jön a Facebook-cenzúra?

A kormánykritikus oldalon az FB magyarországi szabályozásának ötlete miatt rögtön felmerült, hogy valójában a kormány akarja cenzúrázni az oldalt. Ez amúgy korántsem lehetetlen, az oldal több országban (Kína, Irán, Észak-Korea) is elérhetetlen, és arra is van számos példa, hogy maga az FB működik együtt kormányokkal bizonyos tartalmak eltüntetésére: Izrael esetében az erőszakot ösztönző - elsősorban palesztinpárti - posztokat tünteti el, Oroszországban pedig a kormány kérésére rendszeresen tilt vagy töröl oldalakat, ezt tette például 2014-ben a Putyin-ellenes aktivista, Alekszej Navalnij egy tüntetésre felhívó oldalával is.

Egyáltalán nem elképzelhetetlen tehát, hogy az FB együttműködjön egy kormánnyal, és habár az oldal kontroll alatt tartása újabb eszköz lenne a befolyásolásra vagy a kritikus hangok legalább egy részének elnémítására, a politikának e nélkül is számtalan legális lehetősége van az ellenőrzésre (lásd keretes írásunkat). Jelenleg ugyanis az egyik legnagyobb és legtöbb lehetőséget tartogató platform a politikai kommunikációra a Facebook, amely - ahogy az az elmúlt évek botrányaiból is kiderült - a választások befolyásolására is alkalmas.

A kormányoldal közösségi médiás szereplésében eddig voltak hiányosságok. "A Fidesz Facebook-jelenlétében a legnagyobb hátrány mindig is az volt - mondja Bene Márton, az

ELKH Társadalomtudományi Kutatóközpont Politikatudományi Intézetének tudományos munkatársa -, hogy csak egy-két oldalra szűkült be. Gyakorlatilag csak Orbán Viktor és a Fidesz központi oldala tudott nagyobb forgalmat generálni, nincsenek a közösségi médiában meghatározó politikusaik. Az ellenzéknek ez mindig is egy erőssége volt, hogy viszonylag nagyszámú olyan politikusa van, akik országosan sok követővel rendelkeznek." A kutató szerint helyi szinten ugyanakkor igen aktívak a fideszes politikusok.

A helyi fideszes közösséget zárt Facebook-csoportokban fogják össze és mobilizálják, az ellenzéki vagy független jelölteket pedig a helyi Fideszhez köthető, de civilnek álcázott FB-oldalokon próbálják lejáratni, általában a helyi politikus vezetésével (lásd: Nettel és szóval, Magyar Narancs, 2020. augusztus 27.). A 444.hu két éve írt arról, hogy a Fidesz - egyébként fizetetlen - aktivistái egy feladatmegosztó rendszeren keresztül kaptak néhány naponta olyan feladatokat, hogy adott posztot, mémet minél több helyen osszanak meg az FB-n.

Bene Márton ezt a stratégiát az átláthatatlan politikai eszközök közé sorolja; mint mondja, ilyen akár az automatizált botoknak, akár az aktivistáknak a használata. "A botokkal fel lehet turbózni egy-egy posztnak a reakciószámát, megosztásszámát, vagy egy adott politikai szereplő követőinek a számát - ez azért fontos, mert az algoritmus, amely eldönti, hogy milyen tartalmakat tesz ki a felhasználók elé, nagy figyelmet fordít arra, hogy melyik posztra mennyi a reakció. A másik módszer, hogy fizetett vagy nagyon lelkes aktivistákat használnak arra, hogy nagyon sok posztot kommenteljenek, így alakítva a hangulatot - ez is a befolyásolás egy eszköze."

Ennek ellenére is csúsznak be bakik a Fidesz facebookos kommunikációjába, ezért valószínűleg tovább akarják csiszolni azt az Alapjogokért Központ stratégiai igazgatója által alapított Megafon Központ programjaival. Ennek keretében "jobboldali Facebook-harcosokat" akarnak képezni, mondván, "balliberális véleménycunami" érvényesül a közösségi oldalon. Bene szerint néhány erősen követett kormánypárti véleményvezért akarhatnak felépíteni, akik meg tudják majd szólítani a fiatalokat az FB-n, illetve akik képesek lesznek úgy vitatkozni az oldalon, hogy ne rúgjanak öngólokot a pártnak.

A Megafon Központ jobboldali megmondó embereivel, valamint az FB-moderálás Péterfalvi által felvetett felülbíráásával a kormányoldal biztosan több lehetőséghez jutna az FB-n - adott esetben kevésbé törölhetnék a moderátorok a problémásabb Fidesz-barát tartalmakat. Ha a magyar FB-szabályozás lényege nem is látszik még pontosan, a 2022-es kampányig van idő kidolgozni egy törvényt.

A kampányeszköz

A Facebookon nagyon könnyű rejtett kampányt, rejtett befolyásolást is alkalmazni - mutat rá Bene Márton, az ELKH Társadalomtudományi Kutatóközpont Politikatudományi Intézetének tudományos munkatársa. A kevésbé átlátható eszközök közé tartozik az FB-hirdetéseken keresztül folytatott politikai kampány, amelynek feltételein az elmúlt években az FB szigorított ugyan, de arra most is megvan a lehetőség, hogy különböző médiafelületek vagy egyéb politikai szereplők oldalain keresztül politikai üzeneteket közvetítsenek a pártok a hirdetésekben.

"Már a 2018-as kampányban - mondja a kutató - kifejezetten sok olyan Facebook-oldal működött, amelyeket a kampány közben hoztak létre, és utána különböző politikai üzeneteket hirdettek úgy, hogy nem lehetett tudni, ki áll mögöttük. 2019-től ez nehezebb, mert minden politikai hirdetést rögzítenek a Facebook hirdetési könyvtárában, de a 2019-es kampányokban is azt lehetett látni, hogy mindkét oldalhoz kötődő médiumok viszonylag aktívan hirdettek politikai üzeneteket. Ezek csak a kampányban voltak nagyon aktívak, ekkor eléggé pártos hirdetéseket közvetítettek, és utána ez alább is hagyott."

Bene hozzáteszi: bár a legnagyobb hirdető a pártok között a Fidesz oldala (a Fidelitas is rengeteg pénzt költött hirdetésekre tavaly ősszel), összességében a legutóbbi kampányokban

az ellenzéki oldalon költöttek el több pénzt az FB-n. "Könnyen lehet, hogy ez azért van, mert az ellenzék sokkal nagyobb jelentőséget tulajdonít a Facebooknak a kampánykommunikációjában, hiszen a kormánypártnak vannak sokkal jobban elérhető, hagyományos médiafelületei is. Azért is alakulhatott ki ez a különbség, mert a kormánypárti média hírei szerint nagyon nehéz volt hirdetések közzétenniük a kampány során, mert az oldal korlátozta a hirdetési lehetőségeiket."

"Talán rossz hír, hogy a negatív tartalmak pörögnek a legjobban a közösségi médiában, és főleg a megszemélyesített negatív tartalmak, tehát amikor valakiről rosszat írnak." A lejárató kampányoknak így ez tökéletes terepe, az emberek mellett a képeknél is jobban szeretik megosztani a videókat, ugyanakkor ha lájkolják is az olyan személyes tartalmakat, mint amikor Orbán Viktor megloccsolja az unokáját, megosztani már nem szokták ezeket. A megosztások és a reakciók szintjén máshogy működnek a követők, mint ahogy várnánk. "A 2018-as kampányban például az is kiderült, hogy bár a migráció dominálta az egész kampányt, a fideszes politikusok oldalain a migrációval foglalkozó posztokat sokkal kevésbé osztották meg a követők. Lehet, hogy hatott rájuk a szavazásnál, de megosztani azért nem akarták."

Bene szerint, ha nem látni is bele, hogy a pártok milyen eszközöket alkalmaznak, az átláthatatlan mikrotargetálás (vagyis a személyre szabott tartalmak hirdetések keresztül megjelenítése) valóban veszélyes lehet a demokratikus versenyre. "Most akármelyik párt megteheti, hogy ha van egy adatbázisa a saját szavazói profiljáról - és ez lehet egy teljesen legális adatbázis is -, és azt feltölti a Facebookra, akkor az oldal azonosítja a választóihoz hasonló viselkedési mintázatokkal rendelkező felhasználókat, akik utána személyre szóló hirdetések kaphatnak, amelyekkel megváltoztathatják a viselkedésüket. Nem tudni, hogy a pártok ezt mennyire használják ki Magyarországon, de hogy ezt tulajdonképpen legálisan megtehetik, az egészen biztos." (Ehhez lásd: A politika halála, Magyar Narancs, 2016. december 15.)

A kutató állítja, hogy ha nem is lehet egyértelmű összefüggést kimutatni a közösségi oldalon folytatott kampány intenzitása és a választási eredmény között, valamilyen összefüggés igenis van. A kutatók a 2014-es választásnál vizsgálták a politikai szereplők FB-aktivitását, és arra jutottak, hogy ha nem is túl erősen, de kimutatható: az a politikai szereplő, aki sikeres az FB-n a megosztások generálásában, néhány szavazattal jobb teljesítményt ért el. Az, hogy az ellenzék kifejezetten sokat költött a 2019-es önkormányzati kampányban az FB-n, Bene szerint szerepet játszhatott a várakozásokhoz képest jobb választási eredmények elérésében.

Fazekas Zsuzsanna

[Eredeti](#)

(Magyar Narancs, 2020. október 01., csütörtök, 11+12+13. oldal)

Teszteljünk! DE HOGYAN?

Egyre nő itthon a koronavírusfertőzöttek száma, így azoké is, akik teszteltetni szeretnék magukat. Ám sok a kérdés ezzel kapcsolatban is.

Mikor jár ingyen?

Mindenekelőtt azt kell tisztázni, hogy kinek és milyen esetekben jár ingyenesen a koronavírusteszt? "A magyar állam nagyon szűkmarkú: lényegében azoknak jár csak ingyenesen a teszt, akiknek az orvos rendeli meg. Aki saját maga szeretne meggyőződni arról, hogy nem fertőzött -e, vagy más okból - például utazáshoz - van szüksége tesztre, annak bizony saját zsebből kell fizetnie - magyarázza dr. Asbóth Márton, a TASZ jogásza. - Nincs olyan eljárás vagy épp formanyomtatvány, amin a tesztet kérelmezni lehet. Aki azt gyanítja, hogy koronavírussal fertőződött, annak a háziorvost kell felhívnia telefonon, aki lehet, hogy már a beszélgetés alapján diagnosztizálni tudja a megbetegedést. Ha szükségesnek ítéli, megrendeli a tesztet. Hasonló a helyzet azokkal, akik igazolt fertőzött el kerültek kapcsolatba: őket sem biztos, hogy tesztelik, sőt, az új protokoll szerint egyes esetekben ez tilos is."

Forgatókönyv karanténra

Kevesen tudják, hogy jelenleg két nagyon különböző forgatókönyv szerint lehet karanténba kerülni. "Az egyik azokra vonatkozik, akik külföldről térnek haza. Ők hatósági házi karanténba kerülnek, amit két negatív teszttel ki lehet váltani. A két tesztnek 5 napon belül, de legalább 48 óra különbséggel kell elkészülnie. Az egyik tesztet akár külföldön is meg lehet csináltatni, és ezekért magunknak kell fizetni, az állam nem téríti meg a tesztek költségét. Jó tudni, hogy a laborok annyira csúcsra vannak járatva, hogy most már nem is olyan könnyű időpontot foglalni, érdemes előre gondolkodni. A tesztek árát a kormány maximálta: most már legfeljebb 19 500 Ft-ot kérhetnek érte - igaz, több labor nem vállal ennyiért tesztelést, a hatósági ár bevezetése tehát korlátozta a tesztelési kapacitást" - magyarázza Márton. A másik karanténtípus azokra vonatkozik, akik itt hon betegedtek meg, vagy igazolt fertőzöttek szoros kontaktjai. "Az ő esetükben jelenleg sokkal zavarosabb, hogy ténylegesen karanténba kerülnek-e, és ha igen, hogyan mentesülhetnek alóla. A hatóság csak a problémás esetekben rendel el kötelező karantént, másoktól azt kéri, tartsák meg önkéntesen a korlátozó intézkedéseket. A kontaktok pedig a legújabb protokoll szerint még tesztel sem szabadulhatnak, mindenképp le kell tölteniük a 10 napos karantént."

Ha nem jönnek tesztelni

Mit tanácsol a TASZ azoknak, akiknek a munkája miatt sürgős lenne a tesztelés, de még mindig nem tesztelték le őket. "Akinak gyorsan van szüksége tesztre, magánúton jó eséllyel el fogja tudni intézni, igaz, ilyenkor a 219 500 Ft-ot neki kell megfizetnie. Akinél határozattal rendelték el a karantént, csak akkor hagyhatja el az ott honát, ha ezt a hatóság külön engedélyezte. Aki sérelmesnek tartja a helyzetet, jelezheti a Nemzeti Népegészségügyi Központnak. Ehhez a kitölthető panaszmintát a TASZ oldaláról letöltheti."

Ha nem tudjuk kifizetni

Sokakat érdekel az is: kérhetjük-e szociális alapon az állami, ingyenes tesztelést? "Sajnos nincs ilyen lehetőség jelenleg. Akinak az orvos rendeli meg a tesztet, annak továbbra is ingyenesen jár, de aki maga szeretne tesztelni, annak bizony ki kell fizetnie a kétszer 19 500 Ft-ot - mondja Márton. - Nem kizárt, hogy lesznek szolgáltatók, akik a teszt hatósági ára mellé további költségeket építenek be: például kérnek 5000 Ft "regisztrációs" díjat. Ez a burkolt költségemelés akár jogellenes is lehet, ha ilyet tapasztalunk, forduljunk az NNK-hoz vagy a fogyasztóvédelmi hatósághoz!"

Fórumokon olyan esetekről is lehet olvasni, hogy valaki felkerült a koronavírussal fertőzött emberek kontaktlistájára, mégsem végeztek náluk tesztet.

"Az, hogy valaki igazoltan fertőzött ember kontaktja, még nem jelenti automatikusan, hogy tesztelni fogják. Aki szeretné, hogy teszteljék, magánúton próbálkozhat, de ehhez az is kell, hogy kiengedjék a karanténból, amit a legújabb protokoll szerint nem biztos, hogy engedélyezni fognak. Ilyenkor is érdemes az NNK-hoz fordulni panasszal, a rendszerszintű jogsértés miatt pedig mi a TASZ-tól is megkeressük a hatóságot."

"A szabályok nem szólnak arról, hogy mi a helyzet, ha valaki saját maga észleli, hogy igazolt fertőzött szoros kontaktja. Ilyenkor tehát nem kötelező jelentkezni a hatóságnál, de természetesen semmi nem is tiltja, hogy ezt megtegyük. A protokoll szerint azonban ilyenkor nem kell tesztet végezni, tehát az nem is jár ingyenesen, csak magánúton lehet próbálkozni."

ÖSSZEÁLLÍTOTTA: B.MOLNÁR MÁRK - SZAKÉRTŐ: DR. ASBÓTH MÁRTON
JOGÁSZ, TÁRSASÁG A SZABADSÁGJOGOKÉRT, WWW.TASZ.HU

[Eredeti](#)

(Meglepetés, 2020. október 01., csütörtök, 22. oldal)

Tinta nélkül

Tintasugaras nyomtatót vásároltam a minap az ország talán legjobb hírnevű műszaki áruházában. Nagy örömmel üzemeltem be a szerkezetet, ám vidámságom alig egy óra múlva tovaszállt. Meglepetésemre néhány fotó kinyomtatása után kifogyott a patronból a tinta. A munka nem tűrt halasztást, így kocsiba vágtam magam, hogy pótoljam a hiányt.

Az üzletben tájékoztattak arról, hogy patron leghamarabb október végén lesz. Az információt hallva felvettem, hogy talán visszahoznám a készüléket, mert így lényegében semmire sem tudom használni. Hivatkozva arra, hogy a masina üzemképes, nemleges választ kaptam. Érvként hoztam a tájékoztatás hiányosságát. Véleményem szerint ugyanis jelezni kellett volna a vásárlónak, hogy a tintapatron pótlása nem megoldott. Példaként hoztam fel, hogyha ezt tudom, nem veszem meg a készüléket. Engem ugyanis nem igazán hat meg a logisztikusuk hibája. Autót sem vennék, ha tudnám, hogy nem lehet üzemanyagot kapni hozzá az országban - kötöttem az ebet a karóhoz. Mivel hajthatatlannak bizonyultam, előbukkant egy kockás inges úriember, vélhetőleg a részleg vezetője, és közölte velem, hogy kár erőlködnöm.

Jelezni kellett volna, hogy a patron pótlása nem megoldott.

Természetesen nem hagytam annyiban a dolgot, és elkértem a panaszkönyvet, ami, érdekes módon, nehezen akart előkerülni. Lejegyeztem panaszom, majd a másolattal együtt bosszankodva távoztam az üzletből. Már egy hete lesem nap mint nap a postát. Nagy reményeim nincsenek, de még van bennem kitartás. Utolsó mentsváram a fogyasztóvédelem, ha tintát nem is tudnak szerezni, legalább ismerik a vásárlók jogait.

Gulyás Sándor sandor.gulyas@mediaworks.hu

[Eredeti](#)

(Petőfi Népe, 2020. október 01., csütörtök, 3. oldal)

Súlyos árat fizetünk a Facebook használatáért

Vitathatatlan, hogy az utóbbi száz év talán legnagyobb gazdasági visszaesése ellenére jól megy a Facebook szekere. A világ legnagyobb közösségimédia-vállalata az idei második negyedéves pénzügyi jelentés szerint 287 millióval, 2,7 milliárdra növelte havi szinten aktív felhasználói bázisát, miközben a hirdetési bevételei 10 százalékkal, 18,3 milliárd dollárra emelkedtek a tavalyi év azonos időszakához képest. Ez egyértelmű üzleti siker, pláne, ha figyelembe vesszük a céget sújtó bojkottot, amelynek keretében ezernél is több brand - köztük olyanok, mint a Disney, a Coca-Cola vagy éppen a PlayStation - vette le hirdetéseit a platformról, mivel szerintük a Facebook nem tesz eleget a gyűlöletbeszéd, illetve az álinformációk terjedése ellen.

A Facebook elleni hadjárat idén májusban vette kezdetét, amikor Mark Zuckerberg vezérigazgató nem csinált semmit Donald Trump bejegyzésével, amelyben az amerikai elnök éleslőszer használatával fenyegetett a fekete George Floyd halála miatt kirobbant antirasszista tüntetések alatt kibontakozó fosztogatások kapcsán. Jack Dorsey Twitter-vezér máshogy látta a helyzetet: a Twitter, bár nem törölte a kérdéses posztot, de lehetetlenné tette annak lájkolását és kommentelését, illetve korlátozta a megoszthatóságát, mivel a poszt "megsértette az erőszak dicsőítésének tiltására vonatkozó Twitter-szabályokat". Zuckerberg borítékolhatóan nem értett egyet vele, szerinte a közösségimédia-cégeknek nem lenne szabad "az igazság döntőbíráiként" működniük.

Véleményem szerint azonban Zuckerberg itt nem a szabad véleménnyilvánítás eszméjének - amelynek természetesen megvannak a korlátai, amikor az mások testi épségét veszélyezteti - védelmében lépett fel, hanem teljesen logikus üzleti érdek miatt.

A Facebook kétoldalú platform: az egyik oldalon ülnek a felhasználók, a másikon pedig a hirdető. Az üzleti modell lényege, hogy a platform releváns tartalmat nyújtva megszerezze a felhasználók (véges) figyelmét, a túloldal pedig szintén releváns felhasználói adatokat kínálva bezsebelje a hirdető pénzét. A cég üzleti érdeke, hogy elősegítse a tartalom gyártását - amely mellé hirdetéseket lehet kapcsolni -, valamint tökéletesítse a célzott hirdetések pontosságát a felhasználók adatai és interakciói alapján. Emiatt pedig maximalizálnia kell mind a felhasználók közötti interakciók, mind pedig a felhasználók számát. Az így hólabdaként növekvő adathalmazt pedig nagyon drága lenne pontosan monitorozni és szűrni - nem véletlen tehát, hogy Zuckerberg ezt nem szeretné.

A felhasználói bázis növelése egyúttal szükségessé teszi, hogy a Facebook ingyenes legyen - ahogy Zuckerberg egy 2018-as kongresszusi meghallgatás során kijelentette, a cég csak így tud elérni több milliárd felhasználót. Ugyanakkor tényleg ingyenes-e a Facebook? A Gazdasági Versenyhivatal (GVH) szerint nem: a GVH tavaly decemberben 1,2 milliárd forintos bírságot szabott ki a céggel szemben, mivel az jogsértő módon ingyenesként hirdette szolgáltatását. A GVH szerint a Facebook látszólagos ingyenessége eltereli a "fogyasztó figyelmét az általa vállalt ellentételezésről", vagyis az adataink átadásáról, valamint "kockázatmentességet, kötelezettség nélkülséget sugall", miközben a valóságban többszintű és nem teljesen átlátható elköteleződéssel jár a felhasználó számára. Online aktivitásunk és személyes adataink szolgálnak fizetségként, explicit árcédula hiányában azonban ez nem egyértelmű.

Egyet kell értenem a GVH döntésével, ugyanakkor úgy látom, ennél nagyobb árat fizetünk a Facebook használatáért. Ahogy a Cambridge Analytica-botrány megmutatta, a Facebook sajnos egy meglepően hatékony eszköz preferenciáink megváltoztatására. Az átláthatatlan és sokszor hamis, célzott politikai hirdetések - amelyek gyakran a szavazók távolmaradására buzdítanak - demokratikus szempontból messzemenően károsak. Bár az adatok megfelelő védelmének hiánya is nagyon sok kérdést vet fel, alapvetően itt az adathalmaz az, ami felkelti a rosszindulatú szereplők figyelmét, és teszi sebezhetővé a közösségi hálót. A probléma pedig az adatok exponenciális növekedése miatt az üzleti modellbe van kódolva.

A Facebook gyakran hangoztatja, mennyire fontos "összehozni az embereket" - ugyanakkor a közösségi oldalak valószínűleg csak egyre távolabb löknek minket azoktól, akikkel ütközhet a véleményünk. Egy kanadai-amerikai kutatócsapat szerint a Twitteren szinte mindenki csak a saját politikai nézeteivel megegyező információkat fogyaszt - ez az úgynevezett visszhangkamrahatás, amely jellemző bármely célzott hirdetésekre épülő közösségimédia- platformra, így a Facebookra is. Az ellentéteken átívelő diskurzus ebben a környezetben gyakorlatilag nem létezik.

Az ilyen platformok használatának azonban a mentális egészségünk látja leginkább kárát. Ahogy említettem, a Facebook célja a figyelmünk megszerzése - ez pedig nem nehéz. Régóta tudjuk, hogy a lájkok és megtekintések színes-szagos számlálói hasonlóan működnek, mint bármely más függőség: gondosan adagolt dopaminlöketek tesznek róla, hogy a "még öt perc" még egy óra legyen. Tristan Harris szerint, aki korábban a Google-nál az etikus dizájnnal foglalkozott, ez nem hiba, hanem funkció: az okostelefonok tervezésénél elsődleges szempont az emberi pszichológia gátlástalan kiaknázása.

Ennek pedig óriási társadalmi terhe van. Ahogy a brit közgazdász, Noreena Hertz *The Lonely Century* című könyvében kifejti, az online tér magányossá tesz minket, mert ellopja a figyelmünket szereteteink elől. Tari Annamária pszichológus szerint az állandó online jelenlétnek leginkább a gyerekek látják kárát, mivel nem tud kialakulni bennük a való élethez elengedhetetlen empátia és érzelmi intelligencia, viszont evés- és testképzavar sajnos annál könnyebben kialakul. Ezek miatt nem meglepő tehát, hogy a mai fiatalok lényegesen kevesebb időt töltenek a barátaikkal, mint korábban, miközben kevésbé boldogok, szorongóbbak, és jellemzőbb náluk az öngyilkossági hajlam. Fontos hangsúlyozni, hogy a hivatkozott szakirodalom jellemzően csak korrelációt állapít meg a túlzott közösségimédia-használat és a mentális problémák között. Ugyanakkor van már olyan kutatás, amely szerint megvan az ok-okozati viszony: a kevesebb online eltöltött idő boldogabbá tesz.

Összegezve, a demokratikus választások befolyásolása, a velünk egyet nem értőkkel való párbeszéd hiánya és mentális egészségünk pusztítása mind-mind úgynevezett negatív externália: hasonlóan a dohányzáshoz, ezek valós társadalmi költségek, amelyeknek - piac hiányában - nem látjuk az árát.

A GVH jól döntött: a Facebook használata nem ingyenes. Nagy árat fizetünk érte.

PÁKOZDI DÁVID gazdasági elemző, versenypolitikai szakértő

[Eredeti](#)

(Világ gazdaság, 2020. október 01., csütörtök, 8. oldal)

Vodafone Magyarország Zrt. - Tisztelt Előfizetőnk! (x)

Ezúton értesítjük, hogy 2020. november 2-tól a Lakossági és az Üzleti Mobil Általános Szerződési Feltételek (továbbiakban: Lakossági/Üzleti Mobil ÁSZF), az Egyéni Előfizetők számára nyújtott Helyhez Kötött Elektronikus Hírközlési Szolgáltatások Általános Szerződési Feltételei (továbbiakban: Lakossági Vezetékes ÁSZF), a Vezetékes adat és internet szolgáltatások nyújtására vonatkozó Üzleti Általános Szerződési Feltételek (továbbiakban: Üzleti Vezetékes ÁSZF) és az Előfizetői Szerződések az alábbiak szerint módosulnak:

A Lakossági Mobil ÁSZF 4.1.1. és az Üzleti Mobil ÁSZF 4.1.1. pontjaiból törlésre kerültek a sikeres hívások arányára és a sikeres SMS továbbítás arányára vonatkozó mutatók, mivel azok hálózati minőségi célértékek és nem tartoznak e pont hatálya alá.

A Lakossági Mobil ÁSZF 4.1.2., az Üzleti Mobil ÁSZF 4.1.2. és a Lakossági Vezetékes ÁSZF 4.1.1. pontjaiból kivételre kerültek a hálózati minőségi célértékekre vonatkozó részletes leírások és felvezetésre kerültek, hogy az érintett információk a <https://www.vodafone.hu/vodafonerol/aszfaszf-tanusitas> oldalon találhatóak meg az elektronikus hírközlési szolgáltatás minőségének az előfizetők és felhasználók védelmével összefüggő követelményeiről, valamint a díjazás hitelességéről szóló 13/2011 (XII. 27.) NMHH rendelet 3 § (4) és (5) bekezdésében foglaltaknak megfelelően.

A Lakossági Vezetékes ÁSZF 4.1.1. pontjából áthelyezésre kerültek a helyhez kötött internet szolgáltatás le- és feltöltési sebességére és az internet protokollon keresztül megvalósított műsorelosztási szolgáltatás média továbbítási indexére vonatkozó információk az új 4.1.2. A Szolgáltató által vállalt egyedi szolgáltatásminőségi követelmények pontjába. Az érintett mutatók leírásában változás nem történt.

A Lakossági Mobil ÁSZF 6.6. és a Lakossági Vezetékes ÁSZF 6.6. pontjai pontosításra kerültek, miszerint a fogyasztók a fővárosi és megyei kormányhivatalok fogyasztóvédelmi szervezeti egységeihez fordulhatnak panaszaikkal, illetve illetékesség hiányában törlésre kerültek a Pest Megyei Kormányhivatal elérhetőségei. Pontosításra kerültek továbbá a hatáskörre vonatkozó leírások, miszerint az érintett szervezeti egységek hatáskörébe tartozik többek között a fogyasztók panaszkezelésre vonatkozó panaszaival, a fogyasztói szerződés keretében érvényesített szavatossági és jótállási igények intézésére vonatkozó panaszaival, valamint az ügyfélszolgálattal, az előfizetői számlapanaszok elektronikus hírközlési szolgáltató általi intézésének rendjével kezelésével, a számla tartalmával kapcsolatos ügyek intézése.

Az Üzleti Mobil ÁSZF 6.6. és az Üzleti Vezetékes ÁSZF 6.6. pontjaiból illetékesség hiányában törlésre kerültek a Pest Megyei Kormányhivatal elérhetőségei.

A fentiekben ismertetett módosítások indoka: a közérthetőséget szolgáló tartalmi módosulásnak nem minősülő javítások (ÁSZF 12.1.2.II.(1).i.d.).

Jelen egyoldalú módosítások Előfizető részére felmondási jogot nem keletkeztetnek (ÁSZF 12.1.4.). További részletek a 2020. november 2-től hatályos Lakossági és Üzleti Mobil ÁSZF-ben, Lakossági Vezetékes ÁSZF-ben és Üzleti Vezetékes ÁSZF-ben (<https://www.vodafone.hu/vodafonerol/aszf>) találhatóak. 2020. november 2-től valamennyi jogelőd UPC szolgáltatást érintően - Jogelőd UPC szolgáltatási területen és/vagy saját üzemeltetésű kábelhálózatokon nyújtott vezetékes műsorterjesztési szolgáltatás, Vezetékes műsorterjesztési szolgáltatás EuroCable hálózati területen, Vezetékes műsorterjesztési szolgáltatás Teve Tévé hálózati területen, Jogelőd UPC szolgáltatási területen és/ vagy saját üzemeltetésű kábelhálózatokon nyújtott Internet-hozzáférési és bérelt vonali szolgáltatás, Jogelőd UPC szolgáltatási területen és/vagy saját üzemeltetésű kábelhálózatokon nyújtott Helyhez kötött és Mobil rádiótelefon szolgáltatások - az Általános Szerződési Feltételek az alábbiak szerint módosulnak:

ÁSZF 6. sz. Melléklet: A Felügyeleti szervek elérhetősége (címe, telefonszáma, egyéb elérhetőség), Vitarendezési Fórumok - pontosításra kerül, miszerint a fogyasztók a fővárosi és megyei kormányhivatalok fogyasztóvédelmi szervezeti egységeihez fordulhatnak panaszaikkal, illetve illetékesség hiányában törlésre kerülnek a Pest Megyei Kormányhivatal elérhetőségei. Pontosításra kerül továbbá a hatáskörre vonatkozó leírás, miszerint az érintett szervezeti egységek hatáskörébe tartozik többek között a fogyasztók panaszkezelésre vonatkozó panaszaival, a fogyasztói szerződés keretében érvényesített szavatossági és jótállási igények intézésére vonatkozó panaszaival, valamint az ügyfélszolgálattal, az

előfizetői számlapanaszok elektronikus hírközlési szolgáltató általi intézésének rendjével kezelésével, a számla tartalmával kapcsolatos ügyek intézése. A módosítás indoka az adott rendelkezés tartalmát vagy a már nyújtott szolgáltatások igénybevételének feltételeit érdemben nem érintő pontosítások, amelyek nem eredményezik a szerződési feltételek lényeges változását. Amennyiben a módosítás az Előfizető számára bármilyen hátrányos rendelkezést tartalmaz, az Előfizető az értesítéstől számított 45 (negyvenöt) napon belül, azonnali hatállyal, további jogkövetkezmények nélkül jogosult felmondani a határozott idejű Előfizetői Szerződést. Az Előfizető a határozatlan idejű Előfizetői Szerződést azonnali hatállyal bármikor jogosult további jogkövetkezmények nélkül felmondani. A Vodafone Magyarország zrt. új ügyfelei a jelen közlemény közzétételétől számított 14 (tizennégy) napon belül minden hátrányos jogkövetkezmény nélkül jogosultak elállni az Előfizetői Szerződés megkötésétől. A hatálybalépés napjáig Tisztelt Előfizetőink részletes tájékoztatására - annak terjedelme miatt - az Általános Szerződési Feltételek teljes szövegét ügyfélszolgálati irodáinkban, valamint a <https://www.vodafone.hu/vodafonerol/aszf> honlapon közzétettük.

[Eredeti](#)

(Magyar Nemzet, 2020. október 01., csütörtök, 13. oldal)

Csodát ígérő honlapokra csapott le a fogyasztóvédelem

Március óta csaknem száz megtévesztő webáruházat ellenőrzött próbavásárlással az Innovációs és Technológiai Minisztérium (ITM) IT laboratóriuma; a csodát ígérő termékeket kínáló honlapokat jellemzően a szürke zónában mozgó, fiktív cégek működtetik.

Március óta csaknem száz megtévesztő webáruházat ellenőrzött próbavásárlással az Innovációs és Technológiai Minisztérium (ITM) IT laboratóriuma; a csodát ígérő termékeket kínáló honlapokat jellemzően a szürke zónában mozgó, fiktív cégek működtetik, árucikkeiket csak utánvétellel és készpénzben lehet megvásárolni, kikerülve a banki tranzakciókat. A jogszabály alapján járó 14 napos elállási lehetőséget nem biztosítják, elérhetőséget egyértelmű kötelezettségük ellenére sem adnak meg az oldalon - közölte a szakárca. A minisztérium felhívta a figyelmet, hogy a koronavírus-járvány idején az ilyen típusú cégek előszeretettel hirdetnek erős immunitást, gyors gyógyulást vagy hosszú életet ígérő étrend-kiegészítőket. A tapasztalatok szerint a hasonló honlapok jogsértő módszerek széles eszköztárával dolgoznak, hajmeresztő hazugságokkal környékezik meg a megtévesztésnek könnyen bedőlő célközönségüket. Az egyik oldal az állítólag 1896-ban született Erzsók nénival készített álinterjúval ösztönzött vásárlásra. A kitalált személy nyilatkozata szerint egy értisztító táplálék-kiegészítőnek köszönheti, hogy ilyen tisztességes kort élt meg. Ha tényleg létezne, 124 évével garantált helye lenne a Guinness Rekordok Könyvében - tette hozzá a tárca. Egy másik honlap szenzációként tálalta azt az álhírt, hogy Angela Merkel német kormányfőt egy magyar kórházban kezelték. A légből kapott tudósítás szerint az intézményben számára biztosított, magas vérnyomás elleni csodaszernek hála a kancellár "úrhajós lehetne", az erei pedig "olyan tiszták, mint egy csecsemőé". Az oldalak úgy vannak felépítve, hogy a valódi interjúnak, komoly hírnek látszó szövegek a lap alján termékajánlóvá alakulnak - figyelmeztet az ITM. A közvetlen megrendelési lehetőség felkínálásával egyidejűleg a felületek a szűkös készletre vagy csak az adott napon érvényes akcióra,

kedvezményre hivatkozva adják meg az utolsó lökést. Több esetben nem létező személyek kitalált véleményét, a termék hatásosságát látszatra alátámasztó dicséreteit is feltüntetik a honlapon. Keszthelyi Nikoletta, a minisztérium fogyasztóvédelemért felelős helyettes államtitkára elmondta, "az ITM IT laborjának ellenőrzései alapján több mint félmillió forint bírságot szabtak ki a megtévesztő és agresszív kereskedelmi gyakorlatot folytató webáruházakra. A határozott hatósági fellépés hatására a vizsgált oldalak jelentős részét maguk az üzemeltetők tették elérhetetlenné Magyarországról. A cégek azonban újra próbálkoznak, számos hasonló ajánlat tűnik fel nap mint nap, akár interjú vagy hír formájában. A fogyasztóvédelmi ellenőrzéseket ezért változatlan alaposággal végezzük a jövőben is, körültekintő és megfontolt vásárlásra kérve a fogyasztókat" - tette hozzá a helyettes államtitkár. Pénzköltés előtt minden esetben érdemes megnézni a jogsértő webáruházak adatbázisát, amelyben külön is kereshetők a csodát ígérő oldalak és termékek. Már közel félszáz ilyen honlappal szemben hozott hatósági döntés érhető itt el, ezzel is fokozva az online kereskedelem biztonságát - olvasható az ITM közleményében. (Forrás: MTI) - Csillag Zoltán

[Eredeti](#)

(kamaraonline.hu, 2020. október 01., csütörtök)

Nívó: Bankolás, internetes csalások, jóállás

Sokszor megesik, hogy valaki egy betegség miatt nem tud bemenni a bankjába, pedig muszáj, lenne. Milyen meghatalmazás kell ahhoz, hogy más helyett tudjunk banki ügyeket intézni? A másik nagy kérdés, hogy egyáltalán mit lehet valaki helyett intézni egy bankban? Elszaporodtak az internetes csalások. A COVID alatt a bűnözők is alkalmazkodtak a helyzethez. Álhírekkel csodaszereket árulnak méregdrágán, aminek természetesen semmilyen hatásuk. Mikor kell gyanakodni? Hogyan előzzük meg, hogy pénzt csaljanak ki belőlünk? Kihez fordulhatunk? A műsorvezető ezekről, és a hallgatói kérdésekről beszélgetett Binder Istvánnal, a Magyar Nemzeti Bank felügyeleti szóvivőjével, és Parragi Attila, fogyasztóvédelmi szakértővel.

Címkék: emberek, bankok, ügyintézés, meghatalmazás, lehetőségek, internethasználat, online vásárlás, csalások, elkerülés, lehetőségek, jóállás, szabályozás

[Eredeti](#)

(KlubRádió, 2020. október 01., csütörtök, 14 óra)

Annyira kell a védőoltás, hogy a mellékhatások is beleférnek

Az utóbbi hónapok egyik legfontosabb kérdése, hogy mikor lesz oltóanyag a koronavírus ellen. A világ számos részén dolgoznak ezen, Anthony Fauci, az amerikai az allergológiai és

fertőző betegségekkel foglalkozó intézet (National Institute of Allergy and Infectious Diseases - NIAID) igazgatója szerint pedig lehetséges, hogy 2021-re vagy akár még 2020-ban lesz biztonságos és hatékony oltóanyag - írja a Consumer Reports, az egyik legelismertebb amerikai fogyasztóvédelmi magazin. A vakcina fejlesztésének gyorsasága miatt sokakban aggályok merültek fel arról, hogy vajon mennyire lesz biztonságos az oltás. A Consumer Reports országos reprezentatív felmérése szerint például az amerikaiak közel harmada mondta, hogy valószínűleg nem venné igénybe a vakcinát, amikor az elérhető lesz. A legtöbben ezt azzal indokolták, hogy aggódnak annak biztonságossága miatt. A Consumer Reports emiatt összeszedte a legfontosabb kérdéseket a vakcinafejlesztésről. Évekbe, évtizedekbe is telhet Natalie Dean, a University of Florida fertőző betegségekkel és vakcinák fejlesztésével foglalkozó szakértője szerint általában többéves vagy évtizedes távlatban érdemes gondolkodni, amikor vakcinafejlesztésről beszélünk. A mostani egy sokkal intenzívebb folyamat, mint amihez az emberek hozzászórtak. Dean szerint azonban lehetséges 2020 végére vagy 2021 elejére egy hatásos és biztonságos vakcinával előállni. A szakértő szerint a gyorsaság azt is mutathatja, hogy mire képes a tudományos közösség, ha összefog. Tehát nem arról van szó, hogy fontos lépéseket spóroltak volna meg. Mi történik a tesztek során? A folyamatot úgy is lehet gyorsítani, ha a kormány hozzájárul az oltások biztonságosságának és hatékonyságának bizonyításához szükséges drága klinikai vizsgálatok finanszírozásához vagy éppen a gyártási költségekhez. A vakcina kifejlesztésének első lépéseit a Consumer Reports összefoglalója szerint viszonylag gyorsan be lehet futni, ebben benne vannak az állatkísérletek is, illetve az, amikor egy kisebb csoporton, azaz néhány tucattól néhány száz emberig, tesztelik a védőoltást. A klinikai vizsgálatok harmadik fázisánál lassulnak le az események: itt ugyanis legalább 30 ezer embert vonnak be a tesztelésbe és a költségek több száz millió dollárra is rúghatnak. Egy másik fontos kérdés a gyártókapacitásokat érinti, ugyanis, ha valóban hatékony és biztonságos a vakcina, akkor több milliárdot kell belőle legyártani. Paul Duprex, Center for Vaccine Research at the University of Pittsburgh igazgatója szerint a folyamat felgyorsítása azt is jelenti, hogy olyanokra is pénzt költenek, ami esetleg nem is működik majd. Azaz például egy olyan termékre hoznak létre egy gyárat, amit lehet, hogy nem is gyártanak majd le. A szakértők szerint ezekkel a lépésekkel legalább nyolc olyan termék van, amelyek közel vannak, vagy már el is jutottak a klinikai vizsgálatok harmadik fázisáig. Tovább lehet gyorsítani a folyamatot, ha olyan emberek is részt vesznek a klinikai vizsgálatok harmadik fázisában, akiknek nagyobb esélye van találkozni a vírussal. Elfogadható-e a mellékhatás? A Consumer Reports szakértői szerint a klinikai vizsgálatok első és második fázisának kellene kiderítenie, hogy egy vakcina nem okoz-e egyértelmű, komoly problémákat, azonban ezek sokszor csak akkor kerülnek a felszínre, amikor emberek ezrei vesznek már részt a kísérletekben. Ezeknél a vizsgálatoknál az is fontos, hogy a résztvevők képviseljék például a különböző életkorokat, etnikumokat. Paul Offit, a Children's Hospital of Philadelphia fertőző betegségek osztályának orvosa és a Vaccine Education Center igazgatója szerint a koronavírus potenciálisan súlyos következményei mellett a leendő vakcina olyan enyhébb mellékhatásai, mint a hőemelkedés vagy a fejfájás is elfogadható a kutatók részéről. Mikor működik a vakcina? A biztonságosság mellett természetesen az is fontos, hogy a vakcina hatékony legyen. Az FDA, az Amerikai Egyesült Államok Élelmiszer- és Gyógyszerengedélyeztetési Hivatala szerint ez abban az esetben igaz, ha megakadályozza a fertőződést vagy a súlyos megbetegedést az emberek legalább 50 százaléka esetében. Ez az a minimális hatékonysági szint, ami segíthet a nyájimmunitás elérésében. Ennél jobb lenne, ha a vakcina 70-75 százalékban lenne hatékony, Offit szerint erre a covid esetében megvan az esély. Mielőtt az FDA jóváhagyná a lehetséges vakcinát külső szakértők egy panelja is ellenőrzi az eredményeket, ők pedig a vakcina ellen is tehetnek javaslatot. Ha megvan a hatásos készítmény, akkor az Egyesült Államokban

először a veszélyeztetett csoport juthat majd hozzá, például azok, akinél nagyobb a megfertőződés vagy a fertőződés következtében kialakuló komplikációk valószínűsége. Ez több mint 100 millió embert jelent csak az USA-ban az előzetes becslések alapján. A vakcina hatásosságát a jóváhagyás után is vizsgálják, hiszen ritkább mellékhatások jelentkezhettek, ahogy egyre több emberhez jut el. A szakértők azonban arra hívják fel a figyelmet, hogy a vakcina egy integrált védekezési stratégia része, azaz egyik napról a másikra nem váltja ki a maszkviselést, a kontaktkutatást és a tesztelést.

Az utóbbi hónapok egyik legfontosabb kérdése, hogy mikor lesz oltóanyag a koronavírus ellen. A világ számos részén dolgoznak ezen, Anthony Fauci, az amerikai az allergológiai és fertőző betegségekkel foglalkozó intézet (National Institute of Allergy and Infectious Diseases - NIAID) igazgatója szerint pedig lehetséges, hogy 2021-re vagy akár még 2020-ban lesz biztonságos és hatékony oltóanyag - írja a Consumer Reports, az egyik legelismertebb amerikai fogyasztóvédelmi magazin. A vakcina fejlesztésének gyorsasága miatt sokakban aggályok merültek fel arról, hogy vajon mennyire lesz biztonságos az oltás. A Consumer Reports országos reprezentatív felmérése szerint például az amerikaiak közel harmada mondta, hogy valószínűleg nem venné igénybe a vakcinát, amikor az elérhető lesz. A legtöbben ezt azzal indokolták, hogy aggódnak annak biztonságossága miatt. A Consumer Reports emiatt összeszedte a legfontosabb kérdéseket a vakcinafejlesztésről. Évekbe, évtizedekbe is telhet Natalie Dean, a University of Florida fertőző betegségekkel és vakcinák fejlesztésével foglalkozó szakértője szerint általában többéves vagy évtizedes távlatban érdemes gondolkodni, amikor vakcinafejlesztésről beszélünk. A mostani egy sokkal intenzívebb folyamat, mint amihez az emberek hozzászórtak. Dean szerint azonban lehetséges 2020 végére vagy 2021 elejére egy hatásos és biztonságos vakcinával előállni. A szakértő szerint a gyorsaság azt is mutathatja, hogy mire képes a tudományos közösség, ha összefog. Tehát nem arról van szó, hogy fontos lépéseket spóroltak volna meg. Mi történik a tesztek során? A folyamatot úgy is lehet gyorsítani, ha a kormány hozzájárul az oltások biztonságosságának és hatékonyságának bizonyításához szükséges drága klinikai vizsgálatok finanszírozásához vagy éppen a gyártási költségekhez. A vakcina kifejlesztésének első lépéseit a Consumer Reports összefoglalója szerint viszonylag gyorsan be lehet futni, ebben benne vannak az állatkísérletek is, illetve az, amikor egy kisebb csoporton, azaz néhány tucattól néhány száz emberig, tesztelik a védőoltást. A klinikai vizsgálatok harmadik fázisánál lassulnak le az események: itt ugyanis legalább 30 ezer embert vonnak be a tesztelésbe és a költségek több száz millió dollárra is rúghatnak. Egy másik fontos kérdés a gyártókapacitásokat érinti, ugyanis, ha valóban hatékony és biztonságos a vakcina, akkor több milliárdot kell belőle legyártani. Paul Duprex, Center for Vaccine Research at the University of Pittsburgh igazgatója szerint a folyamat felgyorsítása azt is jelenti, hogy olyanokra is pénzt költenek, ami esetleg nem is működik majd. Azaz például egy olyan termékre hoznak létre egy gyárat, amit lehet, hogy nem is gyártanak majd le. A szakértők szerint ezekkel a lépésekkel legalább nyolc olyan termék van, amelyek közel vannak, vagy már el is jutottak a klinikai vizsgálatok harmadik fázisáig. Tovább lehet gyorsítani a folyamatot, ha olyan emberek is részt vesznek a klinikai vizsgálatok harmadik fázisában, akiknek nagyobb esélye van találkozni a vírussal. Elfogadható-e a mellékhatás? A Consumer Reports szakértői szerint a klinikai vizsgálatok első és második fázisának kellene kiderítenie, hogy egy vakcina nem okoz-e egyértelmű, komoly problémákat, azonban ezek sokszor csak akkor kerülnek a felszínre, amikor emberek ezrei vesznek már részt a kísérletekben. Ezeknél a vizsgálatoknál az is fontos, hogy a résztvevők képviseljék például a különböző életkorokat, etnikumokat. Paul Offit, a Children's Hospital of Philadelphia fertőző betegségek osztályának orvosa és a Vaccine Education Center igazgatója szerint a koronavírus potenciálisan súlyos következményei mellett a leendő vakcina olyan enyhébb mellékhatásai,

mint a hőemelkedés vagy a fejfájás is elfogadható a kutatók részéről. Mikor működik a vakcina? A biztonságosság mellett természetesen az is fontos, hogy a vakcina hatékony legyen. Az FDA, az Amerikai Egyesült Államok Élelmiszer- és Gyógyszerengedélyeztetési Hivatala szerint ez abban az esetben igaz, ha megakadályozza a fertőzést vagy a súlyos megbetegedést az emberek legalább 50 százaléka esetében. Ez az a minimális hatékonysági szint, ami segíthet a nyájimmunitás elérésében. Ennél jobb lenne, ha a vakcina 70-75 százalékban lenne hatékony, Offit szerint erre a covid esetében megvan az esély. Mielőtt az FDA jóváhagyná a lehetséges vakcinát külső szakértők egy panelja is ellenőrzi az eredményeket, ők pedig a vakcina ellen is tehetnek javaslatot. Ha megvan a hatásos készítmény, akkor az Egyesült Államokban először a veszélyeztetett csoport juthat majd hozzá, például azok, akinél nagyobb a megfertőződés vagy a fertőződés következtében kialakuló komplikációk valószínűsége. Ez több mint 100 millió embert jelent csak az USA-ban az előzetes becslések alapján. A vakcina hatásosságát a jóváhagyás után is vizsgálják, hiszen ritkább mellékhatások jelentkezhetnek, ahogy egyre több emberhez jut el. A szakértők azonban arra hívják fel a figyelmet, hogy a vakcina egy integrált védekezési stratégia része, azaz egyik napról a másikra nem váltja ki a maszkviselést, a kontaktutatót és a tesztelést. -

Eredeti

(napi.hu, 2020. október 01., csütörtök)

A gyanús webáruházak 3 fő ismérve a fogyasztóvédelem szerint: ezekre fontos figyelni, hogy ne húzzanak csöbe

A netes rendelés népszerű, de nem szabad vaktában csinálni: bizonyos jelek előre figyelmeztetnek, hogy szélhámós a webáruház.

Nemhiába vált az elmúlt években egyre népszerűbbé a kényelmes, online vásárlás. Akár ruhát, akár gyerekjátékot, élelmiszert vagy műszaki cikket szeretne vásárolni az ember, a bolti sorban állás helyett jóval kellemesebb otthonról, a kanapén ülve válogatni. A netes kereskedések ugyanakkor nemcsak pozitív élményeket adhatnak. Sajnos annak ellenére, hogy a jogsértőket akár 200 ezer és 2 millió forint közötti bírsággal is illethetik, még mindig vannak, akik fittyet hánynak a szabályokra, és megvezetik a gyanútlan vevőket. Nagyon fontos, hogy az ember mindig résen legyen vásárlóként, és felfigyeljen az esetleges gyanús jelekre, melyek arra utalnak, hogy szélhámós webáruházzal van dolga. Gyanús jelek, hogy szélhámós a webáruház Hasznos, ha az ember kicsit tájékozódik, mielőtt rányomna a fizetési szándékot jelölő gombra. Első körben érdemes megnézni azt az adatbázist, mely listázza a súlyos jogsértést elkövetett webáruházakat. Jó tudni, hogy súlyos jogsértésnek nemcsak az számít, ha egy üzlet anyagilag húzza csöbe a vevőit, hanem az is, ha nem, vagy hiányosan tünteti fel a céges adatait - a vállalkozás nevét, székhelyét, címét, és nem részletezi megfelelően a vásárlók jogait. A fogyasztóvédelmi hatóság három intő jelre hívja fel a figyelmet, melyek arra utalnak, hogy a webáruház talán nem tisztességes. A webáruház simlis lehet, ha: - az elérhetőségek menüpontra kattintva csak egy mobilszám és egy olyan e-mail-cím jelenik meg, amelyet ingyenesen létre lehet hozni (például gmail.com, yahoo.com és egyéb végződésűek). - másik gyakori jel, hogy keveset árulnak el a szállítás részleteiről, illetve - ha az oldal feltűnően, vagyis lehetetlenül jó ajánlatokat, akciókat kínál. További tanácsokat is érdemes megfogadni a hatóság szerint. Mindig jobb az utánvétes vásárlást

választani, mint a netes fizetést, hiszen így nem szükséges megadni a bankkártyaadatokat. Ha megtörtént a rendelés, célszerű ellenőrizni, valóban levonták-e az esetlegesen kínált kedvezményt, illetve kinyomtatni vagy legalább elmenteni a vásárlási feltételeket és termékleírást tartalmazó leírást. Ezekkel az apróságokkal még hatékonyabban kivédhető, hogy egy szélhámos oldal csőbe húzza az embert. Ha sántít a szerződés Ha látszólag minden rendben volt, az ember akkor sem dőlhet hátra nyugodt lélekkel: a szerződést is ellenőrizni kell. A netes vásárlással ugyanis voltaképpen egy szerződés köttetik meg az eladó és a vevő között, melyre a vásárló a rendelés leadásával mond igent. A szerződés akkor jön létre, amikor a webáruház e-mailben visszajelez, és az elküldött dokumentum szabályos, azaz tartalmazza a vevő nevét, címét, a rendelés számát, a megrendelt termék díját, az egyéb költségeket és a rendelés minden lényeges adatát. Amennyiben a soroltak nincsenek, vagy hiányosan szerepelnek a szerződésben, a vásárló jogosan foghat gyanút, hogy talán tisztességtelen áruházba futott. Ha a vásárló bárminemű hiányosságot észlel, esetleg problémája lesz a termékkel a megkéső vagy hibás szállítás miatt, akkor első körben a webáruházhoz kell fordulnia. Ha nem sikerül tisztázni a dolgot, a vevő a fogyasztóvédelmi békéltető testülethez fordulhat. Amennyiben a netes áruház nem válaszol, nem együttműködő, akkor fogyasztóvédelmi bírságra számíthat. Külföldi online üzlet esetén lehetőség van a folyamat internetes bonyolítására. Ilyenkor az egységes uniós online vitarendezési platformon rendezik az ügyet. Nem minden gyanús webáruház simlis, sokan egyszerűen gondatlanul járnak el, és nem tartják be az előírt szabályokat. Az óvatosság viszont mindig jobb, mint az, ha az ember naivan hagyja magát átvágni: ha valaki aggasztó jeleket vesz észre, okosabb másikat, megbízható webáruházban vásárolnia. Nem azt kapta, amit remélt Néhány csalódott vevő tudta humorral kezelni a helyzetét, és feltette a netre, mit kapott ahelyett, amit megrendelt. A következő fotókon a tündérszép menyasszonyi ruhák helyett kapott csúnyaságokat mutatták meg. -

[Eredeti](#)

(femina.hu, 2020. október 01., csütörtök)

Fémdarabkák a süteményben

BUDAPEST A Müller Drogéria Magyarország Bt. országosan kivonta a forgalomból és visszahívta a fogyasztóktól a Finom csillagok, kakaós elnevezésű 250 grammos süteményt, mert apró fémdarabkákkal szennyeződhetett - közölte a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal (Nébih) a honlapján szerdán. A Müller a honlapján és az üzletekben a vásárlók tájékoztatására felhívást helyezett ki, a termék vételárát blokk nélkül visszatéríti. A Nébih arra kéri a vevőket, hogy amennyiben a süteményből vásároltak, ne fogyasszák el.

MTI

[Eredeti](#)

(Napló, 2020. október 02., péntek, 5. oldal)

Maszkokkal nyitnak a sípályák a laborban

Noha még csak most fordult októberre a naptár, Ausztriában akad sítérep, ahol már két hete megnyitották a téli szezont. A Tirol tartománybeli Pitztal-gleccseren, a tengerszint felett háromezer méterrel már szeptember közepétől nyitva vannak egyes pályák. Ez is mutatja, ha nem is a korábban megszokott rendben, de lesz téli szezon nyugati szomszédunknál.

Ausztriában - amelyre a magyar miniszterelnök laboratóriumként tekint - összességében alig szigorúbbak a járványügyi szabályok Magyarországnál. Odaát is kötelező közösségi helyeken maszkot hordani, még étteremben is, amikor nem étkeznek a vendégek. Ám például a rendezvényeket, összejöveteleket zárt helyen tíz főben maximalizálták. A közösségi eseményeket azért nem lehetetlenítették el: óvintézkedésekkel és regisztrációval akár 1500 résztvevővel (szabad ég alatt 3000 személyig) megtarthatók. A rendelkezések a koronavírus-fertőzöttek számának emelkedése miatt vannak érvényben. A 9 millió lakosú országban ezekben a napokban, hetekben valamivel kevesebb új fertőzöttet regisztrálnak (az elmúlt egy hét napi átlaga 682), mint idehaza, kórházban is kevesebb beteget kezelnek. A járvány ugyanakkor Ausztriában több halálos áldozatot szedett (keddig a hivatalos adatok szerint Ausztria: 790; Magyarország 749), ám az elmúlt egy hétben nálunk többen haltak meg a vírus miatt. Az országban a legtöbb fertőzött Bécsben és Tirol tartományban van.

Alighanem ezért sem akarják, hogy megismétlődjenek a tiroli Ischgl síparadicsomában tavaly márciusban történtek. A hagyományos fesztiválon (Apres-Ski) akkor ezek szórakoztak, márciusban ez a hely vált az európai járvány egyik góciává, miután a turisták ezrei hozták szét a vírust a kontinens északi és nyugati részére. Ezért ebben a szezonban az Apres-Skit sem tartják meg, az éjszakai sibuszokat országsszerte betiltották.

A téli szezon ezzel együtt is a kármentésről szól majd Ausztriában. A gazdaságkutató intézet előrejelzése szerint éves szinten 30 százalékos visszaesés várható a vendégéjszakák számában a 2019-es adatokhoz képest. A 150 millió vendégéjszaka nagyjából fele-fele arányban oszlik meg a nyári és a téli szezon között. Várakozásaik szerint a visszaesést komolyan megérzi a munkaerőpiac is, a turizmus mellett a művészvilágban és a szórakoztatóiparban is tömegek veszíthetik el állásukat.

A Der Standard által idézett két közgazdász szerint a vendéglátóhelyek a belföldi turistáknak köszönhetően nyáron még csak-csak átvészelték a visszaesést, a télre berendezkedettek viszont nehéz szezon elé néznek. Peter Zellmann turizmuskutató szerint a 41 ezer vendéglátóhely negyede inoghat meg. Ugyanakkor hozzátette, az utazási korlátozások szigorítása vagy oldása jelentősen befolyásolhatja a helyzetet. Hogy az egyes tartományok életében mit jelent a síturizmus, jól mutatja, hogy a hírhedtté vált ischgli síkarnevál a tartomány gazdasági teljesítményének három százalékát teszi ki.

Sebastian Kurz kancellár (ÖVP, Osztrák Néppárt) Zöldekkel közös kormánya ezért mentené, amit lehet. A síelés mellett idén - a buliturizmus helyett - a wellness- és kultúrturizmusra és a gasztronómiára építhetnek a szervezők. A hatóságok a legfontosabbnak az emberek csoportosulásának elkerülését tartják. A Pitztal-gleccseren például a sílifttek kasszáinál, a sibuszokon, az éttermekben (kivéve az asztalnál) maszkot kell viselni. Az alpesisi-világkupának is otthont adó Kitzbühelben ezer új parkolót alakítottak ki. Ischglben pedig az alkalmazottak csak negatív teszttel dolgozhatnak, és negatív tesztet kérnek az odalátogatóktól is.

Eközben nem tétlenkednek azok sem, akik márciusban itt kapták el a koronavírust. A Die Presse szerint összesen hatezer olyan turista jelentkezett - jelentős részük Németországból - a világ 45 országából, akik Tirolban kapták el a fertőzést, majd a vírust hazavitték. Az osztrák fogyasztóvédelmi egyesület közülük ezer ember képviselőjét vállalta el. Az ország azonban október 12-ét várja igazán, amikor egy független bizottság a tiroli tartományi kormány elé tárja vizsgálata eredményét a hatóságoknak a vírus elszabadulásában játszott szerepéről. A hatóságoknak, a turizmuszervezőknek és a sífelvonó-üzemeltetőknek azt vetik a szemére, hogy noha már tudtak arról, hogy van koronavírus- fertőzött Ischglben, napokig vonakodtak a síkarnevált leállítani, és egyáltalán cselekedni. Probléma volt továbbá, hogy a karanténkötelezettség ellenére a vendégek folyamatosan utaztak el. A történetek miatt nyomozás is indult. A német közmédia 4 gyanúsítottról tud.

Ischgl egyik hűtője idén júliusban. A járvány egyik téli gócpontja
SZABÓ ZSOLT LÁSZLÓ

[Eredeti](#)

(Magyar Hang, 2020. október 02., péntek, 14. oldal)

SZÜKSÉGLET

A vírushelyzet okán a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal kiadványt szerkesztett, amelyben közreadja, hogy mennyi egy felnőtt ember tápanyagszükséglete két hétre. Eszerint: 2 kg gabonaalapú termék (kenyér, tészta), 2 kg húsféle, 7 liter tej vagy ennek megfelelő tejtermék, 10 db tojás, 8-10 kg zöldség- és gyümölcsféle (befőtt, savanyúság is), 0,5 liter étolaj vagy zsiradék, 1 csomag vaj, esetleg margarin, 15 dkg olajos mag. Általunk ismert és kedvelt, könnyen tárolható, tartós termékeket érdemes vásárolnunk, mert így nem vagy alig keletkezik maradék, ami végül a szemétkerül.

[Eredeti](#)

(Szabad Föld, 2020. október 02., péntek, 32. oldal)

Nébih: teljes kiőrlésű "kenyerek" rangadója

KÖRKÉP A Szupermenta programban legutóbb 16, teljes kiőrlésű búzaliszt és 2, Graham-liszt felhasználásával készült péktermék - köztük toast, vekni és cipó - került górcső alá. Egy minőségi és számos jelölési hiba miatt 11 termék esetében indítottak hatósági eljárást a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal (Nébih) szakemberei.

A táplálkozási szokások átalakulásával egyre többen döntenek a teljes kiőrlésű termékek mellett. A Szupermenta legújabb terméktesztjén 16, teljes kiőrlésű búzalisztból és 2, Graham-lisztből (nagyobb szemcseméretű teljes kiőrlésű lisztből) készült termék mérettetett meg. Alak szempontjából formában sült (toast), vekni és cipó formájú kenyér került a

"hatósági kosárba", ezek közül 5 külföldi, 13 pedig hazai gyártótól származott, tájékoztatta szerkesztőségünket a Nébih.

Mint közleményükben írták, a tavaszi liszt céll ellenőrzéshez hasonlóan ezúttal is kiemelt szempont volt a különböző mikotoxinok esetleges jelenlétének ellenőrzése a termékekben. A Nébih szakemberei vizsgálták a kenyerek akrilamid-tartalmát, továbbá egy bioterméknél a növényvédő szer maradékok jelenlétét is. Megnyugtató, hogy élelmiszer-biztonsági szempontból mindent rendben találtak.

Összesen tizenegy termék kapcsán indult hatósági eljárás

Összesen tizenegy termék kapcsán indult hatósági eljárás. Minőség tekintetében a tartósítószer- és savfokvizsgálatok nem tártak fel problémát.

Egy termék esetében a szárazanyagra vonatkoztatott sótartalommal azonban gond akadt, a felső határértéket meghaladó mérték miatt élelmiszer-ellenőrzési bírságot is kiszabtak az ellenőrök, 200.000 forint értékben. Ezenkívül több jelölési hibát is találtak a hatósági felügyelők.

Élelmiszer-biztonsági szempontból mindent rendben találtak a szakemberek

ZH

[Eredeti](#)

(Zalai Hírlap, 2020. október 02., péntek, 5. oldal)

Bezárnak a fiókok, megszűnnek az automaták - Digitális bankok épülnek az egész világon

A készpénz volt a koronavírus-járvány első napjainak nagy nyertese, de a félelem miatt felhalmozott készpénz nem sokáig maradt „king”: a készpénzhasználat csökkenésének mértéke idén nagyjából ötszörösére gyorsult az elmúlt években látotthoz képest. A bankok hatalmasat buktak az év első felében a pénzforgalmi bevételeikből, de év végéig sokat ledolgozhatnak ebből a McKinsey friss globális elemzése szerint. Az is kiderült, a világjárvány brutálisan felgyorsította a fizikai bankolásról való áttérést a virtuálisra, rengeteg fiókot zárnak be, és még több ATM-et szüntetnek meg a bankok.

A McKinsey pénteken kiadott Global Payments Reportja szerint 2020 különleges év a fizetési iparág szinte minden részterületén, a COVID-járvány gyakorlatilag minden korábbi várakozást és korábbi trendet alaposan átírt. Összességében a bankok és fizetési szolgáltatók bevétel szintjén nagyon rosszul jöttek ki a krízisből, a McKinsey becslése szerint:

a fizetési iparág teljes bevétele 22 százalékkal zuhant az idei első félévben az egy évvel korábbihoz képest.

2020 második felében a pénzforgalmi bevételek valamelyest emelkednek, így az év egészében várhatóan 7 százalékkal csökken a szektor bevétele. A COVID-időszak előtt várt szinthez képest így 11-13 százalékkal lesz alacsonyabb a 2020-as pénzforgalmi bevétel.

A globális pénzforgalmi bevétel 2019-ben 5 százalékkal nőtt éves alapon, ami a hosszú távú növekedési ütem átlagához közeli szint, ezzel megközelítette a 2 ezer milliárd dollárt. A pénzforgalmi bevételek súlya a banki bevételeken belül gyorsabban nőtt az elmúlt években, mint a többi bevételi típus, így 2019-ben már 40 százalékos arány képviseltek a fizetési bevételek a teljes banki bevételen belül. Öt évvel ezelőtt a pénzforgalmi bevételek még csak a banki bevételek harmadára rúgtak.

A Covid-hatás

Amint a COVID-19 lokális gócból globális problémává kezdett alakulni, a kormányzatok azonnali intézkedésekkel védték állampolgáraikat, és különböző mértékű kijárási korlátozásokat vezettek be. Az egyik első reakció volt a költségvetési költségek alapos visszavágása, a gazdaságokat súlyos keresleti-sokk érte. Globálisan a költségvetési kiadások egy pillanat alatt 40 százalékkal csökkentek. A COVID-19 a turizmust, utazási- és szórakoztatóipart különösen hazavágta, ugyanakkor a kiskereskedelmet egyszerre több hatás is érte: a készpénzhasználat visszaszorult, az elektronikus fizetések előtérbe kerültek a pénztáraknál, és az e-kereskedelem is száguldott.

A kiskereskedelmi forgalom az Egyesült Államokban 30,1 százalékkal nőtt az év első felében éves alapon, ezen belül az e-kereskedelem növekedési üteme hatszorosára emelkedett. Az Amazon forgalma 40 százalékkal emelkedett éves alapon, az élelmiszereladás háromszorosára emelkedett a platformon.

Európa-szerte az online vásárlásban a korosztályok és a földrajzi helyek tekintetében is csökkentek a különbségek, nagyon sokan életükben először vásároltak valamit online. Mindezek következtében az elektronikus fizetések a személyek közötti (P2P) és a cégek és személyek közötti (B2C) forgalom egyaránt nőtt. Sok régióban a bankkártya volt a nyertese a folyamatnak, az ügyfelek a készpénzhasználattal szemben a kevesebb kontaktust igénylő kártyás és digitális fizetési módok felé fordultak.

Svájcban például a betéti kártyás fizetések aránya 65-ről 72 százalékra nőtt a január-május közötti időszakban, elsősorban a készpénz rovására. Az érintéses fizetések magasabb limitje (ami Magyarországon 5 ezerről 15 ezer forintra emelkedett) a kontaktmentes fizetések terjedését hozta, és a kisebb összegű fizetések területén is elhódított tranzakciókat a készpénz rovására. A hitelkártyás fizetéseknél viszont már árnyaltabb a kép, mert az ügyfelek sok országban igyekeztek a hitelkártyás költségeiket visszafogni a következő időszak várható kihívásaira való tekintettel.

Megszüntettek rengeteg ATM-et

A készpénzes tranzakciók és a bankautomatás készpénzfelvételek száma nagyot zuhant – utóbbi persze csak azután, hogy a válságtól megriadó emberek nagy mennyiségű készpénzt vettek fel tartalékként. A kijárási korlátozások bevezetése körüli napokban az Egyesült Államokban és Németországban (és Magyarországon is) kiugróan magas volt a készpénz iránti igény. Ezután azonban a koronavírus fertőzéstől való félelem miatt a sokak által használt, vagyis kontaktpontként azonosított ATM-eket nem szívesen használták az ügyfelek: Indiában áprilisban 47 százalékkal csökkent az ATM-ek forgalma, az Egyesült Királyságban pedig március és július között 46 százalékkal esett vissza.

2020-ra vonatkozóan a McKinsey szerint 4-5 százalékponttal csökkenhet a készpénzhasználat a fizetési tranzakcióknál globálisan a tavalyi 69 százalékról. Ez azt jelenti, hogy a csökkenés mértéke nagyjából ötszörösére gyorsult az elmúlt években látott csökkenési ütemhez képest.

A bankok számára egyébként a készpénzhasználat csökkenése összességében jó hír, mert a készpénzhez kapcsolódó költségeik magasabbak az ehhez kapcsolódó bevételeiknél, míg az elektronikus pénzforgalmon profitot realizálnak.

Bezárják a fiókokat

A világjárvány felgyorsította a fizikai bankolásról való áttérést a virtuálisra. A bankok számos országban bezárnak fiókokat (nem nyitnak ki a járvány miatt elvileg csak átmenetileg bezárt fiókok), és megszüntetnek ATM-eket. Ausztráliában a négy legnagyobb bank 2 150 ATM-et szüntetett meg és 175 bankfiókot zárt be június óta.

A COVID-kriszisa alapvető változásokat hozott a technológiák bevezetésében, az azonnali átutalási rendszerek iránti igény is megnőtt: Indiában a bankok a már működő indiai azonnali fizetési rendszerre gyors ütemben kezdtek el e-kereskedelmi, számlabefizetési és mobilbanki

megoldásokat fejleszteni, 2020 első hét hónapjában 70 százalékkal nőtt az azonnali platform forgalma.

Mi jön most?

A McKinsey globális gazdasági előrejelzése szerint 2020 második felét „visszafogott fellendülés” jellemzi majd. Ez a fizetési forgalmat is felhajtja, és az elektronikus fizetések által a készpénztől elhódított terület hosszabb távon is digitális marad.

A DIGITÁLIS ÉS AGILIS SZERVEZETI TRANSZFORMÁCIÓRA PEDIG SOHA NEM LÁTOTT MÉRTÉKŰ IGÉNY LESZ AZ EGÉSZ VILÁGON.

(Portfolio 2020. október 3., szombat)

Leleplezi a gyártóspecifikus hibákat a Google

Már beszámol az androidos szoftverekben általa talált sebezhetőségekről.

A Google biztonsági csapatának tagjai és a független biztonsági kutatók nem csak magában az Androidban találnak rendszeresen sebezhetőségeket, de a mobilgyártók saját szoftvereiben (például az egyedi kezelőfelületeikben, az előtelepített appjaikban és szolgáltatásaikban) is akad belőlük bőven. Emellett persze a chipgyártók által biztosított driverekben is rutinszerűek a biztonsági gondok.

A Google eddig teljesen átláthatatlan módon jelentgette a hibákat a partnerek felé, azonban most transzparenssé vált: az Android Partner Vulnerability Initiative (AVPI) keretében egy dedikált hibakövető rendszeren keresztül, az iparági legjobb praktikák betartása mellett nyilvánosan követhetővé tette azokat.

Hírünk írásakor csak tíz hibajegy volt nyilvánosan elérhető a linkelt oldalon, a két nyitott a Meizu és a Digitime gyártók készülékeit érintik. A már javított hibákat a Huawei, az Oppo, a Vivo, a Mediatek, a Transsion és a ZTE szoftvereiben találta a vállalat. Ezeken túlmenően az azonosítók alapján erős a gyanú, hogy jó néhány további hibajelentés is van a rendszerben, de ezek még privátra vannak állítva, nem tekinthetők meg nyilvánosan.

(Origo / Techbázis 2020. október 3., szombat)

Már nem lehet hajókra és a repülőtéri járatra jegyet váltani a BKK jegyautomatákban

Módosította a Budapesti Közlekedési Központ (BKK) a jegyautomaták szoftverét, így már nem vásárolható azokban jegy a koronavírus-járvány miatt nem közlekedő hajókra és a 100E reptéri buszra. A két lehetőség kiiktatása 2,8 millió forintba került.

A BKK szombati, az MTI-hez eljuttatott közleményében emlékeztetett: a 100E közlekedésének leállításáról tavasszal tájékoztatták az utasokat, de mivel a leállást rövid időre tervezték, továbbra is lehetett elővételben jegyet váltani a járatra. A félreértések elkerüléséért többi között a pénztárakban tájékoztatták erről a vásárlókat, július óta pedig a fel nem használt jegyek teljes vételárát visszatérítik.

Ennek ellenére az elmúlt fél évben több mint 15 ezren vásároltak repülőtéri

vonaljegyet, a BKK hajókra pedig április óta 78 felnőtt és 37 gyerek jegyet adtak el -

ismertették.

A további felesleges vásárlások megelőzéséért módosították a jegyértékesítő automaták szoftverét a szolgáltató segítségével, mivel az automatákban a BKK nem tud közvetlenül, saját jogosultsággal termékeket módosítani. A szolgáltató a gombok kiiktatásáért darabonként 1,4 millió forintot kért, azok visszaállítása várhatóan hasonló költséggel jár majd - írták.

Hozzátették: emellett a Mobiljegy applikációból is törölték a két terméket, a következő

időszakban pedig növelik a 100E közlekedésével kapcsolatos tájékoztatók számát.

A társaság elismeri a felelősségét, a fel nem használt jegyek eladásából származó 14 millió forint bevételt pedig jótékony célra fordítják, illetve díjmentesen visszatérítik a vásárlóknak - olvasható a közleményben.

(Növekedés.hu 2020. október 3., szombat)

Eredményes az elektromos autók vásárlásának támogatása

Klíma- és természetvédelmi akcióterv

A kormány klíma- és természetvédelmi akcióterve részeként meghirdetett, hatmilliárd forintos keretösszegű pályázata több mint kétezer környezetkímélő jármű kedvezményes beszerzését teszi lehetővé.

A vásárlások már megkezdődtek, az eddig kifizetett támogatásokból hamarosan csaknem 850 elektromos autóhoz és robogóhoz juthatnak hozzá a sikeresen pályázók – mondta tegnap Kaderják Péter, az Innovációs és Technológiai Minisztérium energia- és klímapolitikáért felelős államtitkára. Közölte, élénk érdeklődést váltott ki a tárca által idén májusban meghirdetett, elektromos járművek vásárlását támogató kiírás. Az eredeti, ötmilliárd forintos keretösszeg villámgyorsan kimerült, a pályázatok benyújtását egy nap után le kellett zárni. A kezdeményezés sikerét látva a kormány úgy döntött, 882 millió forinttal megemeli a támogatást.

(Magyar Hírlap 2020. október 3., szombat)

Azonnal törölje ezeket az applikációkat a telefonjáról, sok pénzt lophatnak Öntől!

A biztonsági szakemberek nemrég 16 fertőzött appot találtak a Google Play Áruházban, amik a háttérben a felhasználók pénzét lopják.

Ismét pusztít a Joker kártevő Androidon, ezúttal a fertőzött appok prémium szolgáltatásokra iratkoznak fel a felhasználók tudta nélkül - kezdi cikkét a PC World.

A korábban a Google Play Áruház kínálatában szereplő alkalmazások képesek megkerülni a Google biztonsági rendszerét, néhány óra vagy nap elteltével töltik csak le az újabb kártevőket. Az érintett alkalmazások révén a mobilokra felkerült kártevők a felhasználó tudta és beleegyezése nélkül prémium WAP-szolgáltatásokra iratkoznak fel, továbbá képesek ellopni az SMS-eket, a névjegyzék- és eseményadatokat. Azóta már kikerültek az applikációs boltból, de ha telepítve vannak a telefonokra - 120 000 készüléken még rajta lehetnek -, akkor azonnal töröljék őket a felhasználók.

A Google egyébként most indítja el előfizetéses applikációkínálatát, már használható a Play Pass.

A következő programokat kell mihamarabb törölni:

All Good PDF Scanner

Blue Scanner

Care Message

Desire Translate

Direct Messenger

Hummingbird PDF Converter - Photo to PDF

Meticulous Scanner

Mint Leaf Message-Your Private Message

One Sentence Translator - Multifunctional Translator

Paper Doc Scanner

Part Message

Private SMS

Style Photo Collage

Talent Photo Editor - Blur focus

Tangram App Lock

Unique Keyboard - Fancy Fonts & Free Emoticons

(Napi 2020. október 3., szombat)

A szemünk előtt valósul meg az ijesztő koronavírus-jelenség Magyarországon

Bekövetkezett a magyarországi járványügyi folyamatokban az, amire a hazai kutatók előre figyelmeztettek. Szinte napra pontosan. Egész egyszerűen olyan terjedési tempót vett fel idehaza a koronavírus az elmúlt hetekben, hogy nem lehetett meggátolni azt, hogy eljusson a veszélyeztetett csoportokhoz. De mégis mit lehet ebből tanulni?

Beindult a szomorú jelenség

Augusztus második felében megváltozott a koronavírus-járvány idehaza, a napi esetszámok látványos felfutásnak indultak, megkezdődött a második hullám, ami több szempontból is különbözött az első, tavaszi hullámtól. Nagyrészt a fiatalok körében terjedt (akik képesek tünetmentesen is fertőzni nagy számban, így kialakultak látens fertőzési láncolatok) és már nem intézményekre (idősotthonok, kórházak) volt jellemző a járvány, hanem a közösségi

terjedés dominált. Nem véletlen, hogy augusztus végén, és szeptember első napjaiban a kormány járványügyi védekezését segítő, az Innovációs és Technológiai Minisztériumhoz tartozó Járványmatematikai modellező és epidemiológiai projekt szakemberei sorra kongatták a vészharangot. Röst Gergely szegedi matematikus a Portfolio-nak adott interjújában hívta fel arra a figyelmet, hogy Magyarországon is bekövetkezhet a Floridában látott nyári jelenség. Ami azt jelenti, hogy a fertőzési esetszámok felfutását követően öt héttel viszont a halálozások számában is bekövetkezett a felfutás. Oroszi Beatrix epidemiológus, szintén az elemzőcsapat tagja pedig egy konferencián mutatott rá arra, hogy ha nem lesznek gyors, hatékony intézkedések, akkor nálunk is növekedni fog a fertőzöttek száma az idősebbek között is, ami pedig a halálozások emelkedését vonja maga után. A járványügyi szakember a prezentációjában külön ábrákon szemléltette a Floridában végbement szomorú folyamatokat.

Forrás: Oroszi Beatrix prezentációja.

Szeptember közepén megjelent cikkünkben pedig bemutattuk, hogy nagyon úgy tűnik: a szakemberek által Flodira-hatásnak nevezett jelenséggel állunk szemben Magyarországon is. Vagyis a járvány terjedése olyan méreteket ölt, hogy nem lehet elkerülni, hogy az idősebb és veszélyeztetettebb rétegek körében is nagyobb mértékben megjelenjen a fertőzés.

Egy héttel később a hazai járványmatematikai kutatócsoport egy hőtérképpel bizonyította be, hogy utat tört magának a koronavírus-járvány az idősebb korosztályban is.

A számok a kutatókat igazolják, megint

Ha abból indulunk ki, hogy augusztus utolsó hetében lépett szintet a járvány és onnantól számolunk 5 héttel (amit a Florida-jelenségnél tapasztaltak), akkor az adódik, hogy október elején indul meg a koronavírussal összefüggésbe hozható halálesetek felfutása. Ezzel összhangban volt az a kiszivárgott hazai szakértői előrejelzés, miszerint október elejére várható a vírus okozta halálozás megugrása.

Az október első napjaiban megjelent magyarországi koronavírus-számok alapján pedig eldőlt:

A VALÓSÁG EZÚTTAL IS A JÁRVÁNYÜGYI ÉS MATEMATIKAI KUTATÓCSOPORT ELŐREJELZÉSEIT IGAZOLTA. GYAKORLATILAG NAPRA PONTOSAN MEGVALÓSULT A SZAKÉRTŐK KORÁBBI ELŐREJELZÉSE.

Ezeket a folyamatokat mutatja be az alábbi két ábra, egyszer márciustól, másodszor pedig augusztustól indulva.

Tanulság

Az elmúlt néhány hét - nemzetközi összevetésben is rendkívül kedvezőtlen és - szomorú magyarországi járványfolyamataiból tanulhatnánk is,

AZ EGÉSZ ORSZÁG KÖZÖS ÉRDEKE UGYANIS, HOGY ELKERÜLJE A RENDKÍVÜL KEMÉNY KORLÁTOZÓ INTÉZKEDÉSEKET ÉS EZZEL MEGBÉNULJON AZ ÉLET, ÉS EZEN KERESZTÜL AZ EGÉSZ MAGYAR GAZDASÁG.

Összegyűjtöttük a szerintünk legfontosabb tanulságokat:

Az első hullám kezelésének eredményei, valamint a második hullámra adott - fentebb bemutatott - pontos szakértői előrejelzések bebizonyították: érdemes a kormány munkáját támogató kutatókat, matematikusokat, epidemiológusokat, virológusokat meghallgatni. Vagyis ha az egyik szakértő éles figyelmeztetést küld, akkor érdemes azt komolyan venni és legalább fontolóra venni, hogy vajon miért állítja ezeket, nem pedig ríogatásnak nevezni. A szakértők is belátják azt, hogy az első hullám kezelésnek milyen nagy ára volt a normális élet és a gazdaság működésének megállításával, ezért ők is egyetértenek azzal, hogy olyan stratégiára van szükség, amivel ezt el lehet kerülni.

A hazai koronavírus-tesztelési kapacitások elérték a felső határukat, ami több súlyos következménnyel is jár. A tesztelés és kontaktkutatás már nem tudja követni a vírus

valódi terjedését az országban, a járvány valódi méretére és a kórházban kezelt betegek számára már csak becsléseket lehet adni. Mindezek fényében nagy szükség lenne arra, hogy a kormány a jelenlegi különutas koronavírus-tesztelési gyakorlatát megváltoztassa és érdemben növelnie kellene a laborkapacitásokat.

Erőteljes és egységes kommunikációval és határozott kormányzati kampánnyal kellene támogatni a jelenleg érvényben lévő járványügyi szabályok betartását (maszkhasználat, távolságtartás, higiéniai szabályok) éppen annak érdekében, hogy ne kelljen esetlegesen új szabályokat hozni.

De a fentiekén túl az egyéneknek is van teendőjük, ha okulni akarunk az elmúlt hetek folyamataiból. Szigorúan tartsuk be a járványügyi előírásokat, figyeljünk oda egymásra és másokra, lehetőleg kerüljük a szoros kontaktot a veszélyeztetett csoportba tartozó ismerőseinkkel, barátainkkal, családtagjainkkal (idősek, krónikus betegek, alapbetegséggel rendelkezők) és tájékozódjunk minél több és hiteles forrásból, hogy tisztában legyünk a helyzet aktuális komolyságával.

Ha ugyanis minden így marad, akkor a fertőzöttek napi száma már nem fog valós képet adni a járvány pontos méretéről és kiterjedtségéről, melynek következtében az aktív esetszám helyett még tovább növekszik más mutatószámok jelentősége, így például a kórházi, és a súlyos esetek, valamint a halálozások alakulása. Erre korábbi interjújában Orbán Viktor miniszterelnök is utalt, amikor úgy fogalmazott, hogy a járvány második hulláma idején nem a megbetegedések számára kell elsősorban figyelni, hanem elsősorban a halálozások számára. Nagy kérdés, hogy hol van ebben a tekintetben a kormány szemében az a küszöbérték, vagyis a halálozások azon szintje, ahol már mérlegelnie kell: az erőteljesebb szigorítások útjára lép, vagy a súlyosabb koronavírus-esetek elengedését választja. Ezt a küszöbértéket pedig egyértelműen a társadalom hangulata határozza meg, amit a kormány minden bizonnyal folyamatosan, valós időben monitoroz (ilyenkor mondja azt, hogy "megnéztük és az emberek nem akarnak még egy lezárást, élni akarják az életüket"). Jól látható azonban, hogy egyelőre messze van ez a küszöbérték (Orbán Viktor szombaton például már 7-8 hónapos nehéz időszakot jósolt a kórházak szempontjából) és az is érzékelhető, hogy a kormány abban bízik, hogy az egészségügyi ellátórendszer eddig lezajlott és az orvosi béremeléssel esetleg új lendületet nyerő felkészítése lehetőséget ad arra, hogy az ország hosszú idő alatt, nagyon lassan érje el a kritikus küszöbértéket (a napi halálozások számának megugrását). Azt azonban egyelőre nem tudjuk megmondani, hogy ez a nagyon hátra vont második védelmi vonal (óriási kórházi kapacitások) úgy betölti-e a szerepet, ahogyan arra a kormány számít. Reméljük, sosem jutunk el arra a pontra, hogy ezt megtudjuk.

(Portfolio 2020. október 4., vasárnap)

Ismét áremelkedéssel indul a fűtési szezon: rengeteg magyart érint

Aki eddig még nem tett meg, az feltétlenül nézesse meg az otthoni fűtőeszközöket egy szakemberrel: igaz, nem olcsó mulatság, de a biztonságunk érdekében elengedhetetlen. Előre szólunk, nagyon drága lesz!

Habár tegnap még gyönyörű őszi időnk volt, mára nem jósoltak ilyen meleget a meteorológusok, és a jövő héten már fokozatosan csökken a napi átlaghőmérséklet. Tehát lassan ott is be kell kapcsolni a fűtést, ahol szeptemberben ezt még meg lehetett úszni.

Fűtési technológiától függetlenül komoly veszélyt jelenthet, ha a fűtőeszközt nem rendeltetésszerűen használják, ha szabálytalan annak kivitelezése, vagy ha a rendszeres műszaki felülvizsgálatot elmulasztották.

Aki tehát eddig még nem tett meg, az feltétlenül nézesse meg az otthoni fűtőeszközöket egy szakemberrel, hiszen mindenkinek, egyéni felelőssége, hogy gondoskodjon otthona fűtési rendszerének biztonságáról.

A hónapok óta nem használt tüzelőberendezésekben ugyanis meglazulhatnak a tömítések, az alkatrészek elmozdulhatnak, ezért az első fűtési nap előtt szakemberrel kell átvizsgáltatni. Mivel továbbra sem enyhült a szakemberhiány ebben az ágazatban, idén is meg kell fizetni az árát az ellenőrzéseknek: Budapesten és az agglomerációban jellemzően 12 - 14 ezer forintért ellenőrzik a készülékeket, valamivel drágábban, mint tavaly, ebben azonban még nincs benne a kiszállás díja, ami legalább még egyszer ennyi. Vidéken, messze a fővárostól valamivel olcsóbban dolgoznak a szakik, ám 20 ezer forintot minimum ott is rá kell szánnunk a műveletre.

És ne lepődjünk meg, ha csak hetek múlva kapunk időpontot, hiszen nagyon leterheltek az évnél ebben a szakában a jó szakemberek, hiszen nagyon nem mindegy, hogy ki ellenőrzi a rendszert. Mielőtt ennyi pénzt kifizetnénk valakinek, győződjünk meg róla, hogy meg is érdemli. A szakképesített gázszereelői igazolvánnyal rendelkezők nyilvántartása 2020. január 1-től a Magyar Mérnöki Kamara honlapján érhető el. Érdemes utánanézni, kinek a kezébe adjuk saját és családjunk biztonságát.

Mit vizsgálnak a szakemberek?

A magyar háztartások jó része gázkazános-radiátoros, ahol ajánlatos évente legalább egyszer átvizsgáltatni, karbantartatni a kazánunkat. A karbantartás során megtisztítják a készüléket, és műszeresen beállítják. Ennek köszönhetően jobban fog működni a kazán, jobb lesz a hatásfoka - szakemberek szerint ennek hiányában 5-10 százalékkal is rosszabb hatásfokkal üzemelhet a rendszer. A karbantartás másik fontos aspektusa pedig az életvédelem.

A fűtési szezonban fokozott veszélyt jelent a szén-monoxid, a mérgezések elkerülése érdekében az eszközök karbantartása mellett a lakás megfelelő szellőzéséről is gondoskodni kell. Az új, jól szigetelő ajtóba és ablakokba célszerű résszellőzőt szereltetni. A szén-monoxid akkor alakul ki, ha a nyílt égésterű fűtőeszköz elhasználja a szoba levegőjét az égéshez, és nincs meg a szükséges levegő-utánpótlás. Ahogy a tűz, úgy a szén-monoxid érzékelésére is van eszköz, amelynek használata életet menthet.

A tavalyi adatok szerint 15-en hunytak el és 375-en sérültek meg a szén-monoxid-szivárgások miatt Magyarországon.

Holott a tragédiák néhány egyszerű és könnyen betartható szabállyal megelőzhetőek lennének. Komoly probléma, hogy csak minden második háztartásban ellenőrzik évről-évre az érintett berendezéseket, míg szén-monoxid-érzékelő 10 lakásból alig kettőben van - derül ki egy korábbi felmérésből.

Sajnos nincs könnyű dolgunk, ha biztonságos szén-monoxid-érzékelőt szeretnénk vásárolni. A kereskedelmi forgalomban kapható érzékelők nagy részéről derül ki ugyanis a hatósági vizsgálatok során, hogy nem felelnek meg a biztonsági követelményeknek. Azonban sokat segíthet, hogy a BM Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság folyamatosan ellenőrzi az itthon kapható termékeket. Az alábbi cikkből tájékozódhatsz, mely termékek biztonságosak.

(Pénzcentrum 2020. október 4., vasárnap)

Itt van minden, amit a boltos maszkszigorrról tudni kell

Október 3-tól regisztrálhatja a települési jegyző, hogy mennyire tartják be a maszkviselési szabályokat a boltokban. A Blokk.com összeszedte, hogy mit kell tudni a szabályokról.

Maszkot május 4-e óta kell viselni a boltokban, azóta a szabály többször is módosult. Szeptember 21-től például úgy finomítottak a rendeleten, hogy nem csak az eszköz viselése kötelező 6 éves kor felett, de annak folyamatosan el is kell takarnia az orrot és a száját. Sőt ekkortól már a kendő, a sál vagy a plexi viselése sem megengedett, csak a maszk.

A maszkviselést a boltoknak kell ellenőriznie és a szabályokat betartatnia. Október 3-tól komoly büntetés várhat rá, ha ezt nem teszi meg.

A szabályok szerint maszk nélkül nem szabad belépni a boltba, ha valaki bent leveszi, akkor ki kell mennie. Nem lehet arra hivatkozni, hogy csak egy pillanatra vette le, hogy könnyebben kapjon levegőt.

A boltos ki sem szolgálhatja azt, aki nem visel maszkot!

Ha a vitát nem sikerül elsimítani, akkor a boltosnak rendőrt kell hívnia. (Nyilván, ha közben az illető távozik, akkor ezt is érdemes jelezni a hatóságnak).

A boltosnak az írásos és szóbeli figyelmeztetésen, felhíváson kívül más eszköze nincs a vásárlóval szemben, biztonsági őrnek sem - hívja fel a figyelmet a Blokk.com.

A boltosok érdeke is a szabályok betartatása, hiszen büntetést kaphat a szabálysértések számának függvényében. Első alkalommal figyelmeztetést, második alkalommal 100 ezer és 1,5 millió forint közötti bírságot kockáztat. A harmadik alkalommal a boltot legalább 3 napra, legfeljebb egy év időtartamra bezárathatják. A negyedik jogszegésétől kezdve az üzletet legalább a kötelezettségzegések alkalmainak számával megegyező számú napra, de hasonlóan a harmadik esethez, legfeljebb egy év időtartamra lehet bezárni.

Maga a vásárló pedig helyszíni bírságot kockáztat, ha nem viseli a maszkot.

(Napi 2020. október 4., vasárnap)

FVA sajtószemle összeállítás XIII. évfolyam, 40. hét

Főbb témák: Fogyasztóvédelem, környezetvédelem, egészségügy, energia, élelmiszer-biztonság, vásárlás, elektronikus kereskedelem, szolgáltatás, pénzügyek, biztosítás, utazás, érdekvédelem.

Fogyasztóvédő Alapítvány - <https://fogyasztovedelem.hu/>

Üzenőfal / archív: https://fogyasztovedelem.hu/Varia_x/uzeno.htm

Sajtószemle: https://www.fogyasztovedelem.hu/Varia_x/sajto.htm (Hír-Adás)